

A FONTOSABB TERMÉKPÁLYÁK PIACI FOLYAMATAI

2021

A FONTOSABB TERMÉKPÁLYÁK PIACI FOLYAMATAI 2021

Agrárközgazdasági Intézet
Budapest, 2022

- Szerkesztette:** Stummer Ildikó
- Szerzők:** Ecsediné Wanek Zsuzsanna
Isépy Anett
Mándi-Nagy Dániel
Németh Klaudia
Pásztor Zsuzsanna
Sárik Ferenc
- Opponensek:** Erdős Adél Dorottya
Kovács Csaba József
- Felelős kiadó:** Dr. Goda Pál
- Kiadó:** AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.gov.hu>
aki@aki.gov.hu

ISSN 2786-135X (Online)
DOI: <https://doi.org/10.7896/ai2201>
© Agrárközgazdasági Intézet – minden jog fenntartva

A kiadvány megtekintéséhez az Adobe Acrobat Reader programot javasoljuk.

Jelen mű felhasználása a **Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább!**
4.0 Nemzetközi (CC BY-NC-SA 4.0) licenc alapján lehetséges.
A felhasználási feltételekről bővebben: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló	6
Háttér	6
Módszer	6
Eredmények	7
Summary	9
Introduction	9
Methodology	9
Results	10
Gabona	12
Világ- és európai piaci tendenciák	12
Búza	12
Kukorica	13
Magyarországi piaci tendenciák	14
Kínálat	14
Bel- és külpiaci értékesítés	14
A piaci árak tendenciája	15
Olajnövény	18
Világ- és európai piaci tendenciák	18
Szójabab	18
Napraforgómag	19
Repcemag	19
Magyarországi piaci tendenciák	20
Kínálat	20
Bel- és külpiaci értékesítés	20
A piaci árak tendenciája	21
Cukor	23
Világ- és európai piaci tendenciák	23
Magyarországi piaci tendenciák	24
Kínálat	24
Bel- és külpiaci értékesítés	24
A piaci árak tendenciája	25
Sertéshús	27
Világ- és európai piaci tendenciák	27
Magyarországi piaci tendenciák	28
Kínálat	28
Bel- és külpiaci értékesítés	28
A piaci árak tendenciája	28
Baromfihús és tojás	30
Világ- és európai piaci tendenciák	30
Csirkehús	31
Tojás	31
Magyarországi piaci tendenciák	31
Kínálat	31
Bel- és külpiaci értékesítés	31
A piaci árak tendenciája	32
Marhahús	34
Világ- és európai piaci tendenciák	34
Magyarországi piaci tendenciák	35
Kínálat	35
Bel- és külpiaci értékesítés	35
A piaci árak tendenciája	35

Juhhús	37
Világ- és európai piaci tendenciák	37
Magyarországi piaci tendenciák	38
Kínálat	38
Bel- és külpiaci értékesítés	38
A piaci árak tendenciája	38
Tej és tejtermékek	40
Világ- és európai piaci tendenciák	40
Magyarországi piaci tendenciák	41
Kínálat	41
Bel- és külpiaci értékesítés	41
A piaci árak tendenciája	42
Zöldségfélék	44
Európai piaci tendenciák	44
Magyarországi piaci tendenciák	45
Kínálat	45
Bel- és külpiaci értékesítés	45
A piaci árak tendenciája	46
Gyümölcsfélék	47
Európai piaci tendenciák	47
Magyarországi piaci tendenciák	48
Kínálat	48
Bel- és külpiaci értékesítés	49
A piaci árak tendenciája	49
Bor	50
Világ- és európai piaci tendenciák	50
Magyarországi piaci tendenciák	50
Kínálat	50
Bel- és külpiaci értékesítés	51
A piaci árak tendenciája	51
Mellékletek	53
Rövidítések jegyzéke	58
Hivatkozások jegyzéke	60

ÖSSZEFOGLALÓ

Háttér

A kiadvány a fontosabb hazai termékpályák 2021. évi piaci folyamatait mutatja be elsősorban az ártrendeken keresztül, de – a 2021. évi előzetes mennyiségi információk alapján – a keresleti és a kínálati oldalon bekövetkező alapvető változásokra is kitér. Emellett rövid kitekintést nyújt a következő évben várható tendenciákra is.

Módszer

Az összeállítás az AKI Piaci Árinformációs Rendszerének (PÁIR) adataira, valamint a különböző nemzetközi forrásokból származó árinformációkra, továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) termelési, iparstatisztikai és külkereskedelmi kimutatásaira támaszkodik. A világ- és európai keresleti és kínálati tendenciák jövőbeni alakulásának bemutatásához elsősorban a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma (USDA) és az Európai Bizottság (EC) publikációit használtuk fel. A piaci folyamatok vizsgálata az anyagban egységes szerkezetben történik:

- Világ- és európai piaci tendenciák.
- Magyarországi piaci tendenciák:
  - kínálat alakulása, belföldi termelés, import és készletek;
  - kereslet alakulása, belföldi értékesítés, export.
- A piaci árak tendenciája: világpiaci, uniós és magyarországi ártendenciák.

Eredmények

A gabonafélék (rizs nélkül) globális termelése 2,9 százalékkal, felhasználása 2,2 százalékkal emelkedhet a 2021/2022. gazdasági évben az előző szezonhoz képest. Magyarországon a 2020. évinél 4 százalékkal több, 5,3 millió tonna búzát takarítottak be 2021 nyarán, a betakarított terület 5 százalékkal 891 ezer hektárra zsugorodott, ugyanakkor a hektáronkénti hozam 9 százalékkal 5,97 tonna/hektárra nőtt. Kukoricából a terület 6 százalékos emelkedése ellenére (1 millió hektár), a meleg, száraz időjárás miatt a hozam 30 százalékkal csökkent (6 tonna/hektár), ezért 25 százalékkal kevesebb, 6,3 millió tonna termett 2021-ben. Az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a 2020. évet 36 százalékkal haladta meg 2021-ben, 75,9 ezer forint/tonna volt. A takarmánybúza termelői ára 36 százalékkal 72,3 ezer forint/tonnára, a takarmánykukoricáé 57 százalékkal 79,2 ezer forint/tonnára emelkedett.

A hét legfőbb olajmag (szójabab, gyapot, földimogyoró, napraforgó, repce, pálma, kopra) globális termése az egy évvel korábbinál 1,5 százalékkal nagyobb, 584,5 millió tonna lehet a 2021/2022. gazdasági évben. Magyarországon az előző évinél 7 százalékkal nagyobb területről, 653 ezer hektárról 2,7 tonna/hektár (-3 százalék) termésátlag mellett csaknem 1,8 millió tonna (+4 százalék) napraforgómag betakarítására került sor 2021-ben. Repcemagból 256 ezer hektárról (-17 százalék) 2,8 tonna/hektár (-1 százalék) átlaghozammal 722 ezer tonnát (-18 százalék) arattak. Az ipari napraforgómag (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) termelői ára csaknem 52 százalékkal 183,5 ezer forint/tonnára, a repcemagé 40 százalékkal 179,2 ezer forint/tonnára emelkedett egy év alatt.

A meghatározó piacelemző műhelyek a globális cukortermelés kismértékű emelkedésére vagy stagnálására számítanak a 2021/2022. gazdasági évben: ABARES 180 millió tonna, USDA 181 millió tonna, ISO 170 millió tonna. Az Európai Unió cukortermelése 7 százalékkal 15,7 millió tonnára emelkedett a 2021/2022. gazdasági évben. Magyarországon 645 ezer tonna cukor-répat szedtek fel, ami 17 százalékkal maradt el a 2020-ban betakarított mennyiségtől.

A sertéshús globális termelése 106 millió tonna volt 2021-ben, 10 százalékkal múlva felül a 2020. évet. A világ sertéshús-kereskedelme nem változott számottevően: a globális sertéshúsexport volumene 0,5 százalékkal, az importé 0,8 százalékkal nőtt. A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan 2021-ben is követték az uniós árak tendenciáját, elsősorban a németországi árak változása hatott a hazai piacra. A vágósertés termelői ára 475 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2021-ben, 12 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A csirkehús globális termelése 1 százalékkal 99,9 millió tonnára emelkedett 2021-ben az előző évihez képest. A világ csirkehúsexportja stagnált, 13,1 millió tonna volt. Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára 12,4 százalékkal 286 forint/kilogramorra emelkedett 2021-ben a 2020. évihez képest. Az Európai Unió tojástermelése 6,47 millió tonnát tett ki 2021-ben, 2,5 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Magyarországon a ketreces tartásból származó étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 5,1 százalékkal volt magasabb 2021-ben az egy évvel korábbinál.

A marhahús globális termelése 57,7 millió tonna volt 2021-ben, 4 százalékkal csökkent az előző évihez képest. A világ marha- és borjúhúsexportja 4 százalékkal, marhahúsimportja 2,2 százalékkal nőtt. Az Európai Unióban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,95 euró/kg hasított hideg súly volt 2021-ben, 12 százalékkal haladta meg az előző évi átlag-árat. Magyarországon a vágómarha termelői ára csaknem 4 százalékkal emelkedett.

A juhhús globális termelése 16,5 millió tonna volt 2021-ben, nem változott számottevően az előző évihez képest. Az unió juh- és kecskehústermelése 2 százalékkal 582 ezer tonnára

bővült, a könnyű bárány ára euróban kifejezve 10 százalékkal emelkedett. Magyarország 3 százalékkal kevesebb bárányt exportált, a vágóbárány termelői ára 24 százalékkal haladta meg 2021-ben az egy évvel korábbit.

A tejtermékek világkereskedelmét meghatározó országok tejtermelése 1 százalékkal bővült 2021-ben az előző évihez képest. A nyerstej ára nemzeti valutában kifejezve Új-Zélandon 17 százalékkal, az EU-ban 8 százalékkal, Magyarországon 7 százalékkal, az USA-ban 2 százalékkal emelkedett 2021-ben a 2020. évihez képest. Magyarországon a vizsgálatba vont tejtermékek feldolgozói értékesítési ára 2021-ben átlagosan 3 százalékkal volt magasabb a 2020. évinél.

Magyarország zöldségtermése az előző évihez hasonlóan 1,5 millió tonna körül alakult 2021-ben. Magyarország zöldség-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) negatív maradt és romlott 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest. A zöldségfélék termelői árindexe 2021-ben 5 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagyban Piacon az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Az előző terméshiányos évhez képest a gyümölcstermés 20 százalékkal 585 ezer tonnára nőtt 2021-ben a 2020. évihez képest. Magyarország gyümölcs-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, déligyümölcssel együtt) negatív maradt, de javult 2021-ben, mivel az importvolumen csökkenése nagyobb mértékű volt, mint az exportvolumené. A kínálat növekedése miatt a gyümölcsfélék termelői árindexe 2021-ben 13 százalékkal csökkent a Budapesti Nagyban Piacon az előző évihez képest.

A világ bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 250 millió hektoliter volt 2021-ben, 4 százalékkal csökkent a 2020. évihez képest, míg az unióban 145 millió hektoliter (-13 százalék) bort állítottak elő. A belföldön értékesített földrajzi jelzés nélküli és oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok feldolgozói értékesítési ára 3 százalékkal volt magasabb 2021-ben, mint egy évvel korábban, az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott borok átlagára 14 százalékkal csökkent.

SUMMARY

Introduction

This publication discusses the market developments of the most important agricultural commodities in 2021, mainly by presenting price trends. Based on preliminary quantitative information from 2021, it describes the fundamental changes of supply and demand. In addition, it gives short forecasts on next year's prospective trends.

Methodology

The analysis is based on the price information and data of the Market Price Information System managed by the Institute of Agricultural Economics, from various Hungarian and international sources, and from the production, industrial statistics and external trade reports of the Hungarian Statistical Office (KSH). The publications of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), of the Food and Agricultural Organization of the United Nations (FAO), of the United States Department of Agriculture (USDA) and of the European Commission (EC) were utilised to present the prospective supply and demand trends in Europe and worldwide. The demonstration of the market processes was carried out according to the following structure:

- Global and European market trends.
- Market trends in Hungary:
  - supply, domestic production, imports and stocks;
  - demand, domestic sales, exports.
- Market price trends: worldwide, in the European Union (EU) and in Hungary.

Results

According to preliminary data, world cereals production (excluding rice) increased by 2.9 per cent, and the level of utilisation by 2.2 per cent in the 2021/2022 marketing year compared to the previous season. Owing to the 5 per cent decline in the harvested area (891 thousand hectares) and the 9 per cent gain in average yields (5.97 tonnes per hectare), 5.3 million tonnes of wheat were harvested in Hungary in 2021, 4 per cent more than last year. Maize production in 2021 reduced to 6.3 million tonnes (–25 per cent), owing to the lower average yield (by 30 per cent to 6 tonnes per hectare), due to the warm, dry weather, despite of a 6 per cent increase in the area (to 1 million hectares). The producer price of milling wheat increased by 36 per cent to HUF 75.9 thousand per tonne, for feed wheat it went up by 36 per cent to HUF 72.3 thousand per tonne, for feed maize it increased by 57 per cent to HUF 79.2 thousand per tonne in 2021.

World production of the seven most important oilseeds (soybean, cottonseed, groundnut, sunflower seed, rapeseed/canola, palm kernel and copra) was estimated to be 584.5 million tonnes in 2021/2022, 1.5 per cent higher than the previous marketing year's level. In Hungary, the harvested area of sunflower seed was 653 thousand hectares in 2021, 7 per cent above last year's area. Despite the 3 per cent lower average yield (2.7 tonnes per hectare) 1.8 million tonnes of sunflower seed were harvested in Hungary in 2021, 4 per cent more than last year. The area of rapeseed was 256 thousand hectares in 2021, 17 per cent less than last year's area. The average yield of 2.8 tonnes per hectare was 1 per cent lower than the level in 2020; thus 722 thousand tonnes of rapeseed (–18 per cent) were harvested in 2021. The producer price of sunflower seed (including high oleic sunflower seed) was almost 52 per cent higher (HUF 183.5 thousand per tonne) in 2021 than in 2020, while for rapeseed it increased by 40 per cent to HUF 179.2 thousand per tonne.

The relevant market analyst workshops expected a small increase or a stagnation in the global production of sugar in the 2021/2022 marketing year: ABARES 180 million tonnes, USDA 181 million tonnes, ISO 170 million tonnes. Sugar production in the European Union increased by 7 per cent to 15.7 million tonnes in the 2021/2022 marketing year. In Hungary, 645 thousand tonnes of sugar beet were harvested in 2021, 17 per cent less than in 2020.

Global pork production was 106 million tonnes in 2021, 10 per cent higher than in the previous year. Global pork trade not significantly changed: pork exports rose by 0.5 per cent and imports by 0.8 per cent. As in previous years, Hungarian pork prices in 2021 followed the trends of prices in the EU, mainly the change in German prices influences on the domestic market. The pig producer price was HUF 475 per kilogram warm carcass weight in 2021, having decreased by 12 per cent in one year.

Global chicken meat production increased by 1 per cent to 99.9 million tonnes in 2021 compared to the previous year. World chicken meat export was 13.1 million tonnes, not significantly changed compared to 2020. In Hungary, the producer price of slaughter chickens increased by 12.4 per cent to HUF 286 per kilogram in 2021 compared to 2020. In the EU, egg production increased by 2.5 per cent to 6.47 million tonnes in 2021 than in the previous year. In Hungary, the sales price of cage type eggs (M+L) was 5.1 per cent higher in 2021 than in 2020.

Global beef production was 57.7 million tonnes in 2021, 4 per cent lower than in the previous year. World beef and veal exports rose by 4 per cent, and global imports by 2.2 per cent compared to the previous year. In the EU, the entry price to the slaughterhouse of 'R3' class young bulls was EUR 3.95 per kilogram cold carcass weight in 2021, 12 per cent higher than the average price in the previous year, in Hungary cattle producer prices increased by 4 per cent in 2021.

Global sheep meat production was 16.5 million tonnes in 2021, not significantly changed compared to the previous year. Sheep and goat meat production in the EU increased by 2 per cent to 582 thousand tonnes in 2021, the price of light lambs in EUR went up by 10 per cent. Hungary sold 3 per cent less lambs on the international market than one year earlier, the producer price of lambs in HUF rose by 24 per cent.

Among the key players in the global dairy market the milk production increased by 1 per cent in 2021 compared to the previous year. The raw milk price in national currency increased in New Zealand by 17 per cent, in the EU by 8 per cent, in Hungary by 7 per cent, in the USA by 2 per cent in 2021 compared to 2020. The processors' sale price of surveyed dairy products in Hungary was an average 3 per cent higher in 2021 than in 2020.

As in the previous year, Hungary's vegetable production was around 1.5 million tonnes in 2021. Hungary's foreign trade balance in vegetables (fresh, frozen, melons included) was negative and worsened in 2021 compared to the previous year. At the Budapest Wholesale Market, the producer price index of vegetables increased by 5 per cent compared to the previous year.

Compared to the previous cropdeficient year the fruit production increased by 20 per cent to 585 thousand tonnes in 2021 compared to 2020. Hungary's foreign trade balance in fruits (fresh, frozen, tropical fruits included) remained negative, but improved in 2021, as the decline in import volumes was greater than in export volumes. Due to the increase in supply, the producer price index of fruit decreased by 13 per cent in the Budapest Wholesale Market in 2021 compared to the previous year.

World wine production (excluding juice and musts) was 250 million hectolitres in 2021, decreased by 4 per cent compared to 2020, EU wine production was 145 million hectolitres (-13 per cent). The processors' sale prices of wines without geographical indication and wines with protected geographical indication (PGI) sold domestically were 3 per cent higher in 2021 than a year earlier, the average price of wine with protected designation of origin decreased by 14 per cent.

GABONA

Világ- és európai piaci tendenciák

A gabonafélék (rizs nélkül) globális termelése 2,9 százalékkal, felhasználása 2,2 százalékkal emelkedhet a 2021/2022. gazdasági évben az előző szezonhoz képest. A készletek 1 százalékkal apadhatnak, tekintettel arra, hogy a 2021/2022. évi szezonban a világ gabonatermelése (rizs nélkül) 0,3 százalékkal elmarad a felhasználástól. Az előzetes adatok szerint rizs nélkül 2274 millió tonna gabona kibocsátásával számolnak a szakértők a 2021/2022. gazdasági évben. Az áthozott készletekkel együtt így a kínálat 2885 millió tonna körül alakul. Az egy évvel korábbi 6 százalékkal meghaladó mennyiség, 460 millió tonna gabona fordulhat meg a világpiacra, és 605 millió tonna maradhat a raktárakban (-1 százalék) a gazdasági év végén (USDA, 2022a).

Búza

Az USDA (2022a) szerint 776 millió tonna (+0,1 százalék) búza kerül betakarításra a világon a 2021 júliusától kezdődött gazdasági évben. Az elemzők a búza globális felhasználását 788 millió tonna körülre becsülik, ez az egy évvel korábbi 0,7 százalékkal haladna meg (USDA, 2022b). A búza globális forgalma 208 millió tonna (+4,9 százalék) lehet. Világszinten a 2021/2022. gazdasági év végére előreláthatóan az előző szezonhoz képest 4 százalékkal 278 millió tonnára szűkül a felhalmozott búzakészletek nagysága, ezzel a készlet/felhasználás arányát kifejező mutató 1,74 százalékponttal romlik.

Az Európai Unióban (Stratégie grains, 2021a, 2022a) a hozamok 2020. évihez viszonyított 3 százalékos javulásának (6 tonna/hektárra) és a terület 6 százalékos növekedésének (21,7 millió hektárra) eredményeként 129,6 millió tonna (+9 százalék) búza termelt 2021-ben. Európában a vetés idején hullott sok esőnek, majd az enyhe télnek köszönhetően március elején jó állapotban voltak az állományok. Ezt követően Lengyelországban és a balti államokban a nyári meleg, száraz időjárás, míg Franciaországban és Németországban az őszi sok csapadék és a kevés

+3%

Nőtt a gabonafélék globális termelése a 2021/2022. gazdasági évben

+9%

Több búzát termeltek az EU-ban a 2021/2022. gazdasági évben

napsütés alakította a terméseredményeket. Franciaországban 21 százalékkal (35,4 millió tonna) nagyobb lett a termés, miközben Németországban 3 százalékkal (21,3 millió tonna) csökkent a kibocsátás. Romániában 65 százalékos termésnövekedést könyvelhettek el a gazdák 2021-ben, míg Lengyelországban – a hozam 3 százalékos romlása miatt – 2 százalékkal kevesebb termés került a tárolókba. A belpiaci felhasználás 4 százalékos emelkedése mellett az EU átmenő búzakészlete 13 százalékkal 11,7 millió tonnára bővíthet (Stratégie grains, 2021a, 2022a).

Az Egyesült Királyságban a 2020. évihez képest 42 százalékkal nagyobb búzatermést (14 millió tonna) takarítottak be 2021-ben (Stratégie grains, 2021a, 2022a). A szovjet utódállamok közül Oroszország búzatermelése az előző évihez képest 11,5 százalékkal 75,5 millió tonnára, Kazahsztáné 17 százalékkal 11,8 millió tonnára csökkent, ugyanakkor Ukrajnáé 33 millió tonnára (+30 százalék) emelkedett 2021-ben (USDA, 2022b).

Az USA-ban 2021 nyarán összesen 44,8 millió tonna (–10 százalék) búza került a magtárakba. A felhasználás 1 százalékkal nőhet (30,8 millió tonnára), és 22,5 millió tonna (–16 százalék) búza külpiacon elhelyezésére van kilátás. Kanadában a 2020. évinél 13,5 millió tonnával kevesebb, 21,7 millió tonna búzát takarítottak be a termelők 2021-ben. A 9,6 millió tonna belpiaci felhasználás mellett Kanada a 2020/2021. gazdasági évinél 44 százalékkal kisebb volument, 15,5 millió tonna búzát szállíthat a nemzetközi piacra a 2021/2022. évi szezonban (USDA, 2022b).

Ausztráliában a búzatermelés 2,1 százalékkal 34 millió tonnára emelkedett a 2021/2022. gazdasági évben, amelyből 26 millió tonnát (+32 százalék) szállíthatnak a külpiacon (USDA, 2022b). Brazília 2021/2022. gazdasági évi 7,7 millió tonna (+23 százalék) búzatermése mellé 6,7 millió tonna búza importját vetítik előre. Argentínában 20,5 millió tonna (+16 százalék) búza betakarítására kerülhet sor a 2021/2022. gazdasági évben, a kivitele 14,5 millió tonna lehet.

Kukorica

A 2021-es naptári év elején aratták a déli félteke 2020/2021. gazdasági évi kukoricatermését, ahol a három legnagyobb termelő, Brazília, Argentína és a Dél-afrikai Köztársaság együttesen a globális kibocsátás 14 százalékát (155 millió tonnát) adta (USDA, 2022b). Brazíliában az első és a második vetésből együttesen 87 millió tonna, Argentínában 51,5 millió tonna, a Dél-afrikai Köztársaságban 17 millió tonna kukorica került a tárolókba a 2020/2021. gazdasági évben.

Az USDA (2022b) szerint 1205 millió tonna lehet a kukorica globális kibocsátása a 2021/2022. gazdasági évben. Ez csaknem 1 százalékkal haladná meg az 1195 millió tonnára jelzett világpiaci szükségletet, így a globális tartalékok 3,5 százalékkal 302 millió tonnára bővíthetnek. Ezek fényében a készlet/felhasználás mutató várhatóan 0,39 százalékponttal romlik. A 2020/2021. gazdasági évinél 6 százalékkal több, 195 millió tonna kukorica fordulhat meg a világpiacon a 2021/2022. évi szezonban.

Az USDA (2022b) szerint az USA-ban a 2020/2021. gazdasági évet 7 százalékkal meghaladó mennyiséget, 383,9 millió tonna kukoricát takarítottak be a gazdák a 2021/2022. évi szezonban. A felhasználás csaknem 3 százalékkal 315 millió tonnára emelkedhet. Az USA a várakozások szerint 61,5 millió tonna kukoricát (–10 százalék) szállíthat a külpiacon. Mindezek eredményeként 39,1 millió tonna (+25 százalék) kukorica maradhat a raktárakban a 2021/2022. évi szezon végére.

A Stratégie grains (2021a, 2022a) szerint az Európai Unió kukoricatermése az egy évvel korábbinál 7 százalékkal több, 69,1 millió tonna volt 2021-ben. Az áprilisi hideg idő miatt a szokottnál később került a földbe a kukorica, a növekedési ciklus első felében kedvező volt az időjárás a növényeknek. A hűvösebb nyár Franciaországban és Lengyelországban lelassította a kukorica fejlődését, így a szokottnál később kezdődött az aratás. Ezzel szemben Olaszországban,

+7%

Nőtt az EU
kukoricatermelése a
2021/2022. gazdasági
évben

Magyarországon, Romániában és Bulgáriában júliusban és augusztusban csapadékhiány és magas hőmérséklet volt jellemző. A terméseredmények Franciaországban, Németországban, Lengyelországban, Romániában és Bulgáriában is javultak, ellenben Olaszországban és Magyarországon átlag alatti hozamok születtek. Franciaországban 15,5 millió tonna kukorica (+17 százalék) került a tárolókba, ezzel megtartotta első helyét az EU kukoricatermelőinek rangsorában. Románia lett az unió második legnagyobb kukoricatermelője, ahol a betakarított terület csökkenésének ellenére, a termésátlag 32 százalékos javulásának köszönhetően 29 százalékkal nagyobb termést (12,5 millió tonna) takarítottak be. Lengyelország 7,3 millió tonnás (+23 százalék) eredményével megszerezte a harmadik helyet a rangsorban. Olaszországban 8 százalékkal 5,8 millió tonnára csökkent a termés, miközben Németországban 11 százalékkal 4,5 millió tonnára nőtt. A várakozások szerint 4 százalékkal 78,8 millió tonnára emelkedik az unióban a termés belpiaci felhasználása a 2021/2022. gazdasági évben. Ez csaknem 10 millió tonnával haladja meg a 2021. évi kibocsátást, így 14,7 millió tonna kukorica behozatalára (+3 százalék) kerülhet sor (Stratégia grains, 2021a, 2022a).

Ukrajnában az előző évihez viszonyítva csaknem 39 százalékkal több, 42 millió tonna kukorica betakarítására került sor 2021-ben (USDA, 2022b), amelyből 33,5 millió tonna (+40 százalék) terményt helyezhet el külpiacain a 2021/2022. évi szezonban. Oroszországban 15 millió tonna (+8 százalék) kukorica termett 2021-ben, ebből 4,5 millió tonna juthat kivitelre.

A déli féltekén nem fejeződött be teljesen a kukorica vetése 2021 végéig. Brazíliában az első és másodvetésből együttesen 114 millió tonna (+31 százalék) szemtermés kerülhet a magtárakba a 2021/2022. gazdasági évben, kivitele 32 millió tonna lehet (+16 százalék). Argentínában a kukoricatermés 5 százalékkal 54 millió tonnára, a kivitel 15 százalékkal 42 millió tonnára emelkedhet (USDA, 2022b).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint a 2020. évinél 4 százalékkal több, 5,3 millió tonna búza termett 2021 nyarán, a betakarított terület 5 százalékkal 891 ezer hektárra zsugorodott, ugyanakkor a hektáronkénti hozam 9 százalékkal 5,97 tonna/hektárra nőtt. Magyarországon 1,7 millió tonna árpa (+14 százalék), 275 ezer tonna tritikálé (-10 százalék), 66 ezer tonna zab (-14 százalék) és 82 ezer tonna rozs (-3 százalék) termett 2021-ben. Kukoricából a terület 6 százalékos emelkedése ellenére (1 millió hektár), a meleg, száraz időjárás miatt a hozam 30 százalékkal csökkent (6 tonna/hektár), ezért 25 százalékkal kevesebb, 6,3 millió tonna termett 2021-ben.

Magyarországon kevesebb kukorica, de több búza termett 2021-ben

Bel- és külpiaci értékesítés

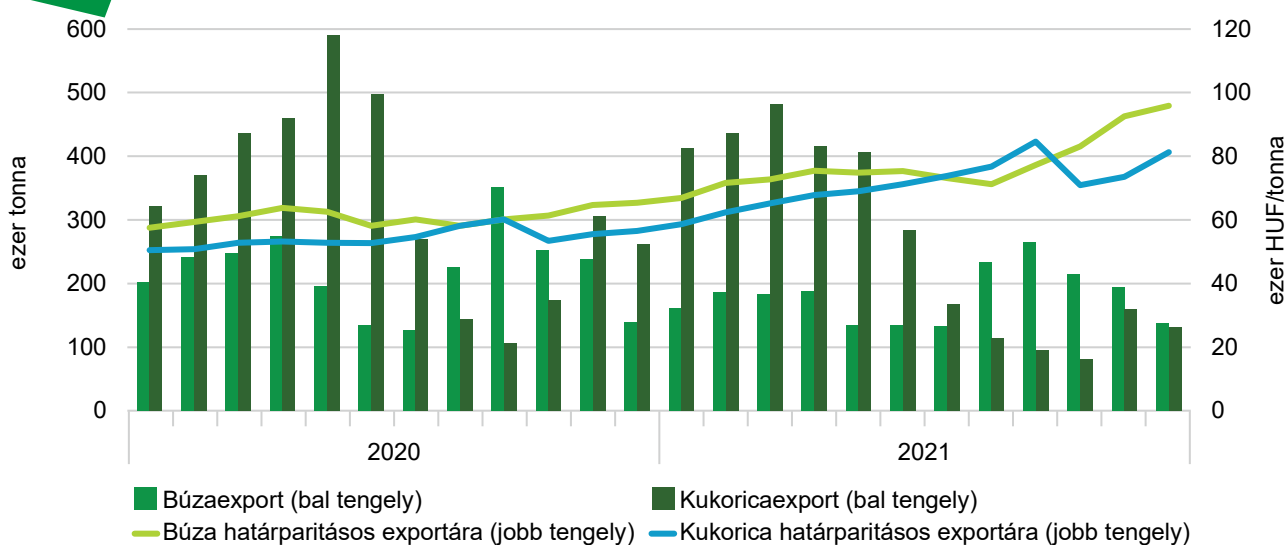
A KSH adatai szerint a kereskedők és feldolgozók a 2020. évvel közel megegyező mennyiséget, 2,6 millió tonna búzát vásároltak a termelőktől 2021-ben, amelynek 40 százaléka kelt el takarmánybúzaként. Az eladások júliusra és augusztusra koncentráálódtak, amikor a 2021-ben értékesített volumen 54 százaléka, 1,4 millió tonna búza cserélt gazdát a piacon.

A kukorica belpiaci forgalma csaknem 27 százalékkal csökkent 2021-ben a 2020. évihez képest: a termelők 3,2 millió tonnát értékesítettek. Takarmányozási célra 27 százalékkal (2,3 millió tonna), élelmezési célra 16 százalékkal (452 ezer tonna), bioüzemanyag előállításához 32 százalékkal (381 ezer tonna) kevesebb kukoricát adtak el.

Magyarország búzaexportja csaknem 18 százalékkal 2,2 millió tonnára csökkent 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A legnagyobb célpiacok Olaszország, Ausztria és Románia voltak. A búzaimport volumene 24,5 százalékkal nőtt 2021-ben, a 159 ezer tonna termény 79 százaléka Szlovákiából érkezett.

A kukorica exportja 19 százalékkal 3,2 millió tonnára csökkent 2021-ben (1. ábra). A kivitel döntően Olaszországba, Romániába, Németországba és Ausztriába irányult. Magyarország kukoricaimportja több mint a kétszeresére nőtt 2021-ben. A 387,4 ezer tonna termény 84 százaléka Szerbiából, Romániából és Szlovákiából érkezett.

1. ábra A gabonafélék határparitásos exportárának és kivitelének alakulása 2020–2021 között

Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A piaci árak tendenciája

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése az év eleji 236 dollár (USD)/tonna körüli szintről 280 dollár/tonna fölé emelkedett 2021. május elejéig (2. ábra). Ezt követően az állományok állapotával kapcsolatos hírek, az exportkereslet alakulása és a 2021/2022. gazdasági évre vonatkozó termésvárakozások mozgatták a kurzust. A búza jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan november második felére 315 dollár/tonna közélébe emelkedett, amihez az élénk kereslet, a kőolaj, a gáz és a műtrágya magas ára, valamint a kisebb amerikai és kanadai búzatermés egyaránt hozzájárult. Ezt követően a termény fronthavi kurzusa év végéig 280–300 dollár/tonna tartományban hullámozott.

A kukorica fronthavi jegyzése május elejéig 300 dollár/tonna fölé emelkedett, majd július közepéig 244–299 dollár/tonna tartományban ingadozott. Ezt követően a kurzust 2021 végéig az amerikai export ideiglenes lassulása (az Ida hurrikán miatt), a búza, a gáz és a kőolaj árának növekedése, valamint a kukorica betakarításának késése 195–242 dollár/tonna között mozgatta.

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a búza fronthavi jegyzése többé-kevésbé követte a chicagói változásokat 2021-ben (3. ábra). A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése január–augusztus között szinte töretlenül 320 euró/tonnáig emelkedett. Ezt követően az év végéig 212–260 euró/tonna tartományban hullámozott.

2. ábra A búza és a kukorica fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén 2021-ben

Forrás: a CME Group adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

3. ábra A búza és a kukorica fronthavi jegyzése a párizsi árutőzsdén 2021-ben

Forrás: az Euronext/MATIF adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 2021-ben újra elindult a termények jegyzése. A takarmánybúzáat augusztus és szeptember között 71,5–76,5 ezer forint/tonnáért jegyezték. Az eurobúza fronthavi kursusa a 2021. augusztus eleji 72,5 ezer forint/tonnáról decemberig 93,75 ezer forint/tonnáig emelkedett. A takarmánykukorica jegyzése 2021. február–december között 66,5–96,5 ezer forint/tonna között ingadozott.

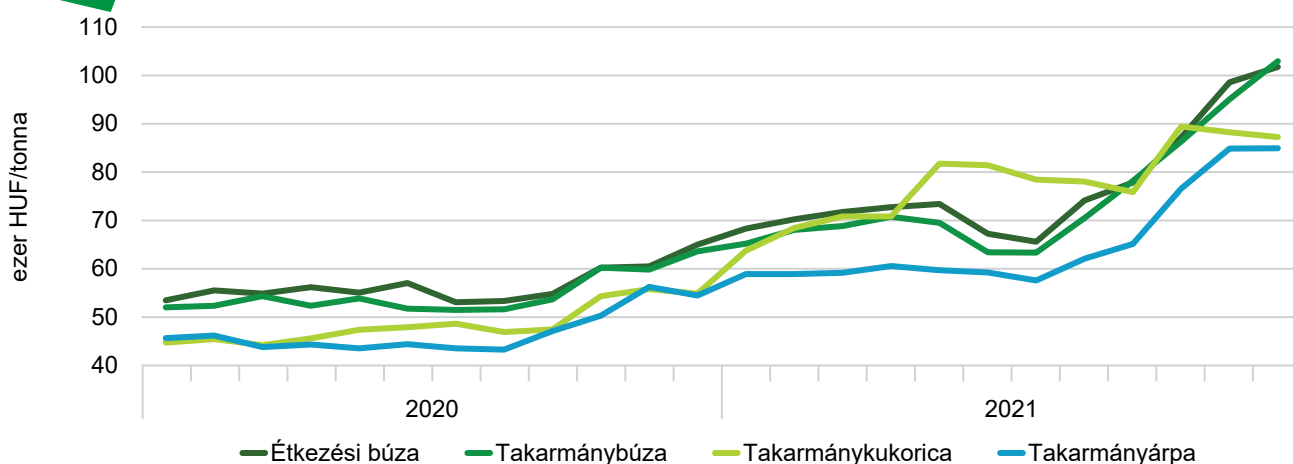
Magyarországon az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a 2020. évi 36 százalékkal haladta meg 2021-ben, 75,9 ezer forint/tonna volt (1. melléklet). A takarmánybúza termelői ára szintén 36 százalékkal 72,3 ezer forint/tonnára emelkedett. A takarmánykukorica termelői ára az egy évvel korábbi 57 százalékkal múlt felül 2021-ben, 79,2 ezer forint/tonna volt. A takarmányárpa a 2020. évinél 37 százalékkal magasabb áron, 61,5 ezer forint/

Jelentős
gabonár-emelkedés
2021-ben

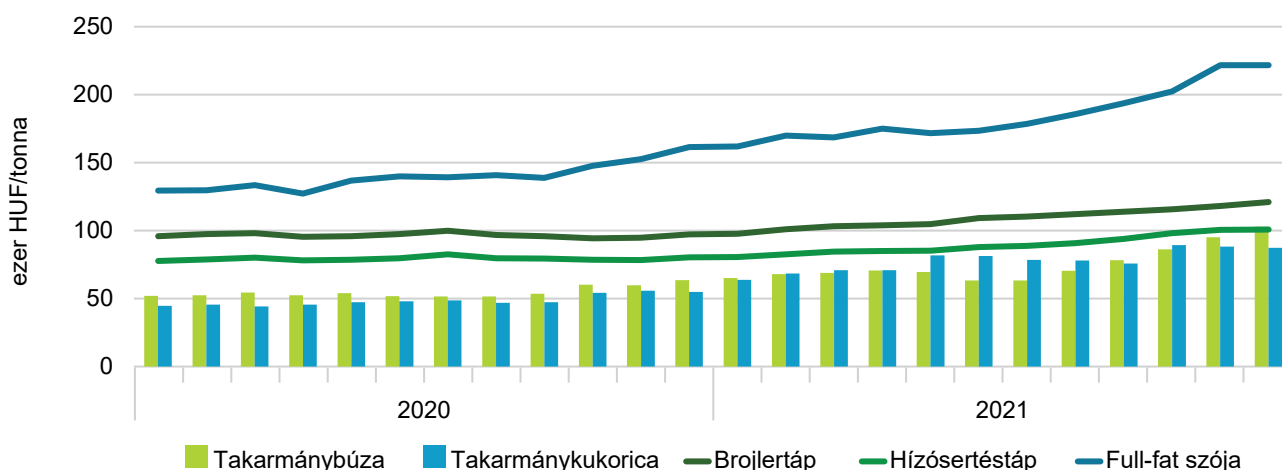
tonnáért cserélt gazdát. Az étkezési búza termelői ára júliusig 66–73 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé 63–71 ezer forint/tonna között alakult, augusztustól decemberig mindkét termék ára töretlenül erősödött. A takarmányárpa termelői ára január–július között 58–61 ezer forint/tonna között alakult, majd év végéig 85 ezer forint/tonna közelébe emelkedett. A takarmánykukorica termelői ára május–december között 76–89 ezer forint/tonna tartományban hullámzott (4. ábra).

4. ábra A gabonafélék termelői ára 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

5. ábra A gabonafélék termelői, a full-fat (extrudált) szója, a brojlertáp- és a hízósertéstáp feldolgozó értékesítési ára 2020–2021 között

Megjegyzés: full-fat (extrudált) szója: 30-40% nyersfehérje-, 17-23% nyerszsír- és legfeljebb 12% víztartalom.

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A takarmánykeverékek feldolgozó értékesítési ára (áfa és szállítási költség nélkül) egyaránt 13 százalékkal emelkedett az előző évihez képest: a brojlertápé 109,5 ezer forint/tonna, a hízósertéstápé 90,1 ezer forint/tonna volt 2021-ben (5. ábra).

A malmi búza árának emelkedésével párhuzamosan a gabonaalapú termékek feldolgozó értékesítési ára 14–18 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évihez képest (1. melléklet).

OLAJNÖVÉNY

Világ- és európai piaci tendenciák

Az Oil World (2022) szerint a hét legfőbb olajmag (szójabab, gyapot, földimogyoró, napraforgó, repce, pálma, kopra) globális termése az egy évvel korábbinál 1,5 százalékkal nagyobb, 584,5 millió tonna lehet a 2021/2022. gazdasági évben. Tekintettel arra, hogy ez a volumen elmaradna az 590,8 millió tonnára jelzett felhasználástól (sajtolás és egyéb célú), a zárókészlet csaknem 6 százalékkal 105,2 millió tonnára csökkenhet a szezon végére, ezen belül a szójabab- és a repce-készletek szűkülése és a napaforgómag-készletek bővülése várható. A felhasználás termelésnél nagyobb mértékű bővülése a készlet/felhasználás mutató 1,56 százalékpontos romlását eredményezi. A nemzetközi kereskedelemben kerülő hét legfontosabb olajmag mennyisége 187,8 millió tonna (+1 százalék) körül alakulhat a 2021/2022. gazdasági évben. A növényi olajok globális előállítására 207,4 millió tonnára tehető a 2021/2022. gazdasági évről vonatkozóan (+3,6 százalék). A világ növényolaj-felhasználása várhatóan 205,4 millió tonnára emelkedik, miközben a zárókészlet 5 százalékkal 28 millió tonnára bővülhet.

+1,5%

Kismértékben nőtt a hét legfőbb olajmag termelése a 2021/2022. gazdasági évben

Szójabab

A 2021-es naptári év elején aratták a déli félteke 2020/2021. gazdasági évi szójababtermését. Brazíliában az egy évvel korábbihoz viszonyítva 8 százalékkal több, azaz 138,8 millió tonna szójabab termett. A 2020/2021. gazdasági évi szójababtermésnél 0,6 százalékkal kevesebbet, 361,4 millió tonna szójababot takaríthatnak be világszerte a 2021/2022. évi szezonban (Oil World, 2022). Az északi félteke termelését 168,9 millió tonnára (+3 százalék), a déliét 192,5 millió tonnára (-3,6 százalék) várják. A szójabab globális felhasználása 2 százalékkal nagyobb, 368,9 millió tonna lehet a 2021/2022. évi szezonban. A felhasználást el nem érő termelés miatt a készlet/felhasználási mutató az egy évvel korábbihoz képest 2,59 százalékponttal 24,7 százalékra csökkenhet.

Brazília 2021-ben 11 százalékkal kevesebb, 81,7 millió tonna szójababot szállított a világpiacra. A 2021. évi 2,7 százalékkal meghaladó felhasználás mellett 89,6 millió tonna brazíliai szójabab

kivételre kerülhet sor 2022-ben. A világszintű forgalmat Kína növekvő szójababigénye mozgatta a korábbi szezonokban. Kína importszójababtól való függőségét (96,8 millió tonna) továbbra is erősíti, hogy alacsony szintű termelése (16,4 millió tonna) mellett nagy volument dolgoz fel (Oil World, 2022).

A Stratégie grains (2021b, 2021c, 2022b) szerint Olaszországban és a Balkánon a késő tavaszi hideg és a nyári meleg, csapadékmentes időjárás kedvezőtlenül hatott a hozamokra. Ezzel szemben Franciaországban és Romániában jó termést takarítottak be. Az Európai Unió szójababkibocsátása – a nagyobb termőterületnek köszönhetően – 5 százalékkal 2,7 millió tonnára nőtt 2021-ben az előző évihez képest. Az unió vezető szójababtermelőjének számító Olaszországban 11 százalékkal kevesebb, 860 ezer tonna szójababot takarítottak be a gazdák 2021-ben. Az unió szójababtermelése előreláthatóan a 17,7 millió tonnára jelzett belpiaci feldolgozás 15,3 százalékat fedezi a 2021/2022. gazdasági évben, ezért további 15,3 millió tonna szójabab érkezik a harmadik országokból, döntően Brazíliából és az USA-ból. Az állattenyésztés teljes szükségletének biztosítása érdekében a közösségben előállított 12,6 millió tonna szójadara mellé még 16,8 millió tonna behozatala szükséges.

+5%

Több szójabab termelt az EU-ban a 2021/2022. gazdasági évben

Napraforgómag

A napraforgómag globális kibocsátása 14 százalékkal 57,7 millió tonnára emelkedhet a 2021/2022. gazdasági évben (Oil World, 2022). Az előző szezonhoz képest 10 százalékkal több, 56,4 millió tonna felhasználására kerülhet sor. A külkereskedelemben jutó mennyiség 2,9 millió tonna lehet, a zárókészlet csaknem 4 millió tonnára (+51 százalék) bővíthet. Világszinten 15 százalékkal több, 21,8 millió tonna napraforgóolajat állíthatnak elő az olajmalmok a 2021/2022. évi szezonban, a felhasználást 21,3 millió tonnára (+10 százalék) jelzik a szakértők.

A Stratégie grains (2021b, 2022b) szerint az Európai Unióban 4,4 millió hektárról az előző évinél 19 százalékkal nagyobb volumenű, 10,4 millió tonna napraforgómagot takarítottak be 2021-ben. Az EU-ban az egy évvel korábbinál 14 százalékkal több, 8,9 millió tonna napraforgómagot fordíthatnak olaj előállítására a 2021/2022. évi szezonban. Ez 3,8 millió tonna olaj gyártásához elegendő, ami nem fedezi az uniós igényt (5,5 millió tonna), így további 2,4 millió tonna napraforgóolaj behozatala szükséges (Stratégie grains, 2021c, 2022b).

Repce

Az Oil World (2022) világszinten 64,7 millió tonna repcemagtermést jelez a 2021/2022. gazdasági évre, ami az előző szezon kibocsátását 2,8 százalékkal múlná alul. Az egy évvel korábbinál 4,4 százalékkal kevesebb, 65,8 millió tonna repcemag juthat olajipari feldolgozásra és 15,6 millió tonnát (-7 százalék) szállíthatnak a külpiacokra. Előreláthatóan 25,5 millió tonna repceolajat állíthatnak elő világszerte a 2021/2022. évi szezonban, ami csaknem 6 százalékkal maradna el az előző gazdasági év kibocsátásától. Ez a volumen 0,5 millió tonnával múlhatja alul a repceolaj iránti globális keresletet, így a zárókészlet 15,6 százalékkal kevesebb, 2,9 millió tonna lehet a szezon végén.

-3%

Némileg csökkent a világ repcemagtermése a 2021/2022. gazdasági évben

A Stratégie grains (2021b, 2021c, 2022b) szerint az Európai Unió repcemagtermése a 2020. évihez képest 2 százalékkal 16,9 millió tonnára nőtt 2021-ben. A termőterület 2 százalékkal bővült, a hektáronkénti átlaghozam nem változott jelentősen. A repceföldek 2021-ben különböző károkat (kártevőnyomás, tavaszi fagy és esőhiány) szenvedtek a növekedési ciklus során, és a forró, száraz nyári időjárás is kedvezőtlenül hatott a növények fejlődésére, ezért Magyarországon, Csehországban és Szlovákiában is alacsonyabb lett a termés. Romániában és Bulgáriában a júliusi száraz időjárás növelte a betakarított termés mennyiségét. Az EU-ban olaj-előállításra az egy évvel korábbinál 8 százalékkal kevesebb, 21,2 millió tonna repcemagot használhatnak fel a 2021/2022. gazdasági évben, amit nem fedez a belpiaci termelés. Az 5 millió tonnára

jelzett import (-17 százalék) az olajipari és az egyéb célú felhasználás, valamint a készletek szinten tartása érdekében is szükséges. Az előállított 8,9 millió tonna repceolaj teljes egészében az Európai Unióban kerül felhasználásra.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon a KSH adatai szerint az előző évinél 7 százalékkal nagyobb területről, 653 ezer hektárról 2,7 tonna/hektár (-3 százalék) termésátlag mellett csaknem 1,8 millió tonna (+4 százalék) napraforgómagot takarítottak be a gazdák 2021-ben. Repcemagból 256 ezer hektárról (-17 százalék) 2,8 tonna/hektár (-1 százalék) átlaghozammal 722 ezer tonnát (-18 százalék) arattak. Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint szójababot csaknem 63 ezer hektárról (+7 százalék) takarítottak be 2021-ben, a termés 164 ezer tonna (-1 százalék), a termésátlag 2,6 tonna/hektár (-8 százalék) volt.

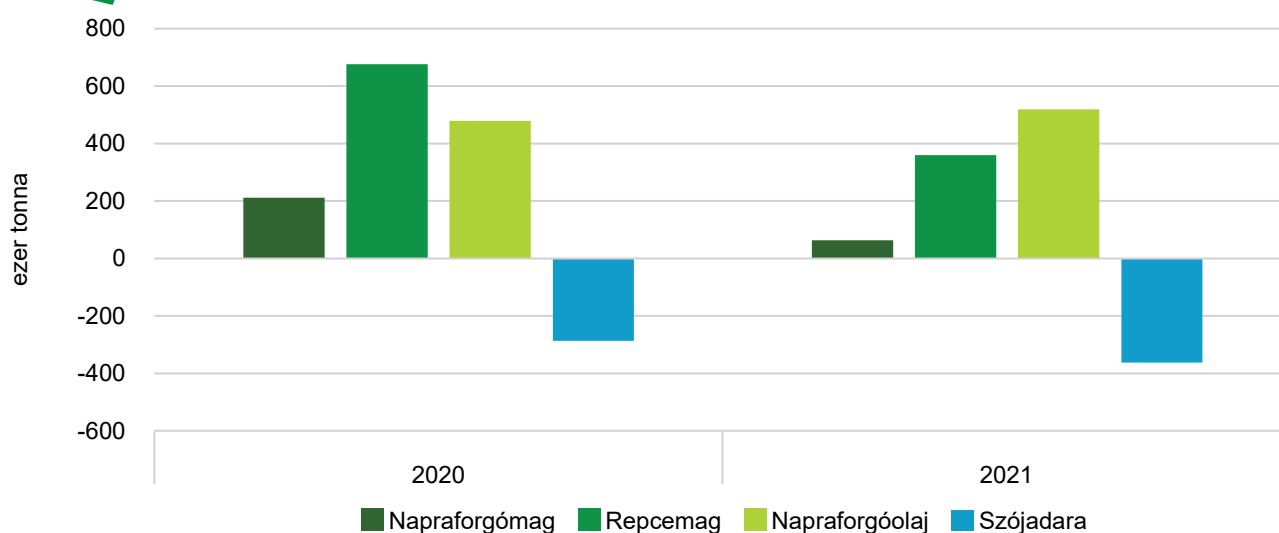
Magyarországon kevesebb repcemag, de több napraforgómag termelt 2021-ben

Bel- és külpiazi értékesítés

A KSH adatai szerint Magyarországon a 2020. évinél 1 százalékkal kevesebb (637,6 ezer tonna) napraforgómagot vásároltak a kereskedők és feldolgozók 2021-ben. A repcemag belpiaci forgalma 10 százalékkal (385,7 ezer tonna) múlta alul az egy évvel korábbi mennyiséget. A szójabab felvásárlása a 2020. évitől kissé elmaradt, 64,4 ezer tonna volt 2021-ben.

A napraforgómag exportja (6. ábra) a 2020. évinél 12 százalékkal kisebb, 308,5 ezer tonna volt 2021-ben, míg a termék importja 74 százalékkal 245,6 ezer tonnára emelkedett. Napraforgóolajból 4 százalékkal nagyobb volumen, 548,9 ezer tonna talált vevőre a nemzetközi piacon. A repcemag exportvolumene 33 százalékkal 491,7 ezer tonnára csökkent, a repceolajexport 21 százalékkal (109,2 ezer tonna), az import 51 százalékkal (69,9 ezer tonna) múlta felül a 2020. évit. A szójadara importvolumene 21 százalékkal 474,1 ezer tonnára, a szójadara kivitele csaknem 6 százalékkal 112,3 ezer tonnára emelkedett.

6. ábra Egyes olajnövények és származékaik külkereskedelmének egyenlege 2020–2021 között

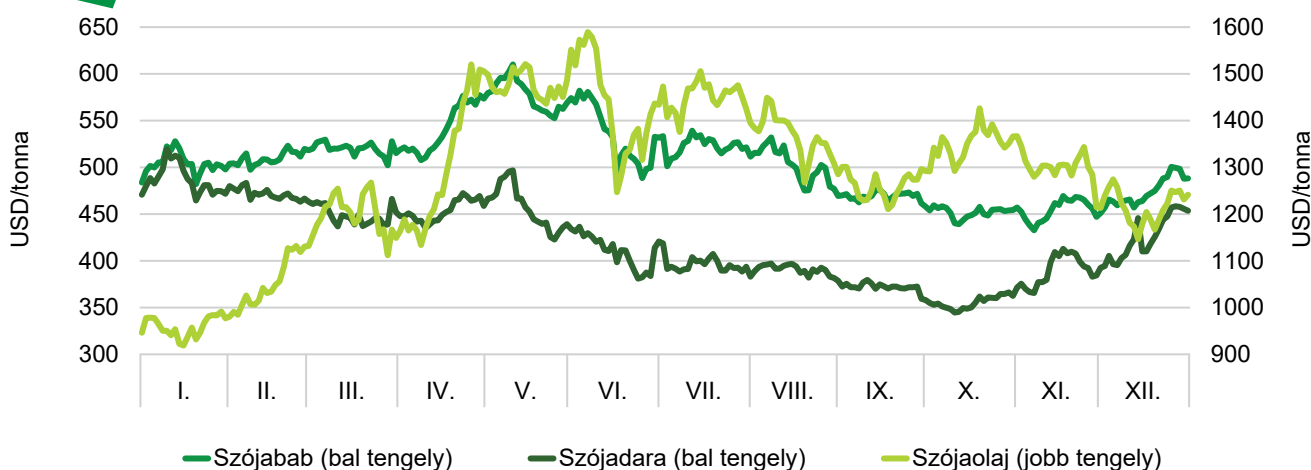
Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A piaci árak tendenciája

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a szójabab fronthavi jegyzése az év eleji 484 dollár/tonnáról május közepéig 610 dollár/tonnás csúcsra emelkedett, majd 2021 végéig 434–592 dollár/tonna között alakult (7. ábra). A szójabab árát 2021-ben a brazil betakarítás többhetes csúszása, az erős kínai kereslet és az Ida hurrikán miatt ideiglenesen fellépő logisztikai problémák mozgatták. A szójadara jegyzése 2021-ben is követte az alapanyag kurzusának változását. A szójaolaj jegyzése 2021. január–június között 68 százalékkal csaknem 1600 dollár/tonnáig emelkedett, amihez a bioüzemanyag és az élelmiszeripari ágazat erős kereslete egyaránt hozzájárult. A szójaolaj kurzusa az év végéig 1150–1500 dollár/tonna között ingadozott.

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a repcemag fronthavi jegyzése a január eleji 422 euró/tonnáról 62 százalékkal nőtt április végéig. Az olajnövények piacát az alacsony kanadai termés miatti szűkös globális készletek, valamint a növényi olajok iránti erős kereslet mozgatták. A termény kurzusa 2021 végére 770 euró/tonna közelébe emelkedett (8. ábra).

7. ábra A szójabab, a szójadara és a szójaolaj fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén 2021-ben

Forrás: a CME Group adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

8. ábra A repcemag fronthavi jegyzése a párizsi árutőzsdén 2021-ben

Forrás: az Euronext/MATIF adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A BÉT áruipiaci szekciójában 2021. április–december között újra jegyezték a nagy olajtartalmú napraforgómagot, az olajmag fronthavi jegyzése 155,5–200,0 ezer forint/tonna között alakult.

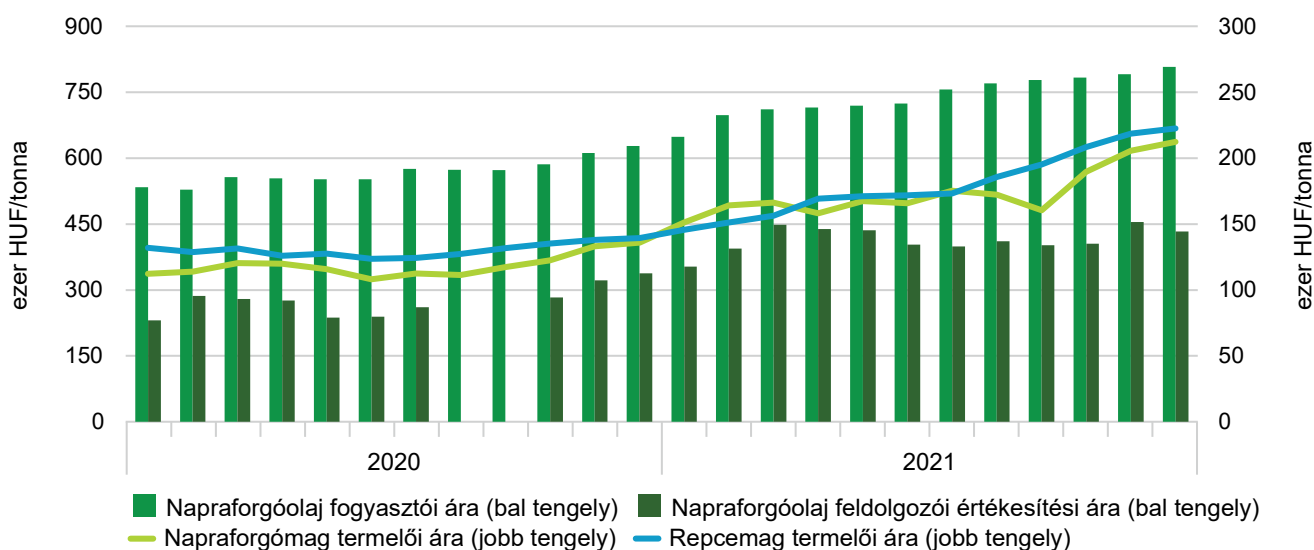
Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a belföldi újtermésű, 51 százalék alatti együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot 192,2 ezer forint/tonna (+49,5 százalék), az 51–53 százalék együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot 200,3 ezer forint/tonna (+61 százalék) áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a feldolgozók és kereskedők 2021-ben. A feldolgozók 33 százalékkal magasabb, 184,6 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat (extrudált) szóját (30-40 százalék nyersfehérje-, 17-23 százalék nyerszsír- és legfeljebb 12 százalék víztartalom) ugyanekkor.

Jelentősen emelkedett
Magyarországon
a szójabab ára 2021-ben

Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari napraforgómag (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) áfa és szállítási költség nélküli éves termelői ára a 2020. évinél csaknem 52 százalékkal magasabb, 183,5 ezer forint/tonna volt 2021-ben. A repcemag termelői ára 40 százalékkal 179,2 ezer forint/tonnára emelkedett egy év alatt. Az ipari napraforgómag és a repcemag árának növekedése begyűrűzött a feldolgozott termékek árába is (9. ábra): az ömlesztett (nyers) napraforgóolaj értékesítési ára 48 százalékkal 415,1 ezer forint/tonnára, a napraforgódararé és a repcedararé egyaránt 22 százalékkal, sorrendben 76 ezer forint/tonnára és 87,5 ezer forint/tonnára emelkedett (2. melléklet).

9. ábra

A napraforgó- és a repcemag termelői, a finomított napraforgóolaj feldolgozói értékesítési és fogyasztói ára 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

CUKOR

Világ- és európai piaci tendenciák

A világ cukorkibocsátása az ABARES (2021) szerint 179 millió tonna volt a 2020/2021. gazdasági évben (október–szeptember), csaknem 2 százalékkal elmaradt az előző szezontól. A globális export 5 millió tonnával 65,7 millió tonnára, a zárókészlet 4 százalékkal 83,9 millió tonnára csökkent a 2020/2021. évi szezont végére az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A cukor globális készlet/felhasználás mutatója 2,4 százalékponttal 45,9 százalékra csökkent.

Az ABARES (2021) szerint a 2021/2022. gazdasági évben a globális cukortermelés 180 millió tonna körül alakulhat, ami 1 millió tonnával jelenthet többet az előző szezontól képest. A világ cukorfogyasztása 2 százalékkal 186 millió tonnára emelkedhet, ez már a harmadik szezont lenne, amikor a globális cukorfogyasztás meghaladná a globális kibocsátást. Az USDA (2021a) 181 millió tonnára teszi a globális cukortermelést a 2021/2022. évi szezontban, szemben az egy évvel korábbi 180 millió tonnával, a cukorfogyasztás pedig 171 millió tonnáról 175 millió tonnára emelkedhet. A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) nem vár számottevő változást az előző szezont termeléséhez képest, a globális cukortermelést 170 millió tonnára jelzi a 2021/2022. gazdasági évre (EC, 2022a). A világ cukorfogyasztása 171 millió tonnáról 173 millió tonnára emelkedhet, így 2,6 millió tonnás deficit várható. A globális cukorkészlet 93 millió tonna lehet a 2021/2022. gazdasági év végén (EC, 2022b).

Az ABARES (2021) szerint Brazília cukortermelése 36 millió tonna (–6 százalék), az USDA (2021a) szerint Indiáé 34,7 millió tonna (+3 százalék), az Amerikai Egyesült Államoké 8,5 millió tonna (+1 százalék), míg Thaiföldé 10 millió tonna (+31 százalék) lehet a 2021/2022. gazdasági évben.

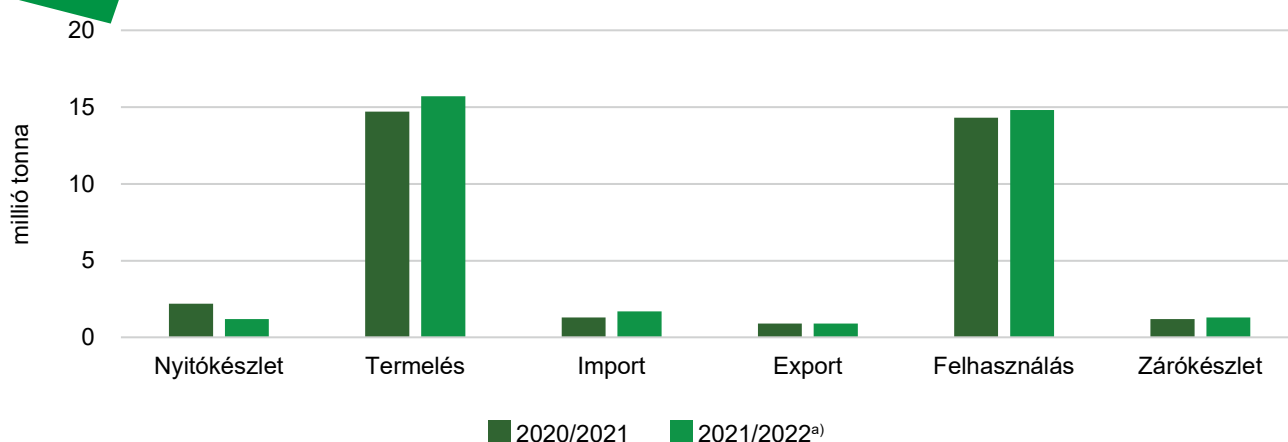
A világ cukorexportja csaknem 1 százalékos növekedés mellett elérheti a 66,1 millió tonnát a 2021/2022. gazdasági évben. A globális cukorkészlet 78 millió tonna lehet a szezont végén. A készlet/felhasználás mutató 41,9 százalékra csökkenhet (ABARES, 2021).

.....
Némileg emelkedhet a világ
cukortermelése
a 2021/2022. gazdasági
évben
.....

Az Európai Unióban a gazdák 1,5 millió hektáron termeltek cukorrépat 2021-ben, ami 2 százalékkal nagyobb terület, mint a 2020. évi. A 2021-es kampányidőszakban 112,85 millió tonna cukorrépat takarítottak be, 14 százalékkal többet, mint az előző szezonban. Az átlaghozam 75,1 tonna/hektár volt, 11 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi (EC, 2022c).

Az Európai Unió cukortermelése 7 százalékkal 15,7 millió tonnára emelkedett a 2021/2022. gazdasági évben az előző szezon kibocsátásához képest (10. ábra). Az unió cukorexportja változatlan maradhat, míg cukorimportja 1,7 millió tonnára nőhet, cukorfelhasználása 14,8 millió tonna lehet (+3 százalék) a 2021/2022. gazdasági évben. A közösségben 600 ezer tonna izoglükózt termelhetnek ugyanekkor (EC, 2022c).

10. ábra Az EU27 cukormérlege a 2020/2021. és a 2021/2022. gazdasági évben

Megjegyzés: 2021/2022^{a)}: előrejelzés.

Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon az előző évinél 8 százalékkal kisebb területről, 12 ezer hektárról takarítottak be cukorrépat 2021-ben. Az országos termésátlag 53,0 tonna/hektár volt, 12 százalékkal múlta alul a 2020. évi hozamot. Összesen 645 ezer tonna cukorrépat szedtek fel, ami 17 százalékkal maradt el a 2020-ban betakarított mennyiségtől.

-17%

Csökkenés
a magyarországi
cukorrépa-termelés
2021-ben

A KSH adatai szerint Magyarország 6,1 ezer tonna cukorrépat importált 2021-ben, ami az egy évvel korábbihoz viszonyítva 17 százalékos csökkenést jelentett. A cukorimport mennyisége 216,6 ezer tonna volt, 7 százalékkal haladta meg a 2020. évi volument, értéke pedig 15 százalékkal nőtt. A cukor csaknem 45 százaléka Csehországból és Szlovákiából érkezett.

Bel- és külpiazi értékesítés

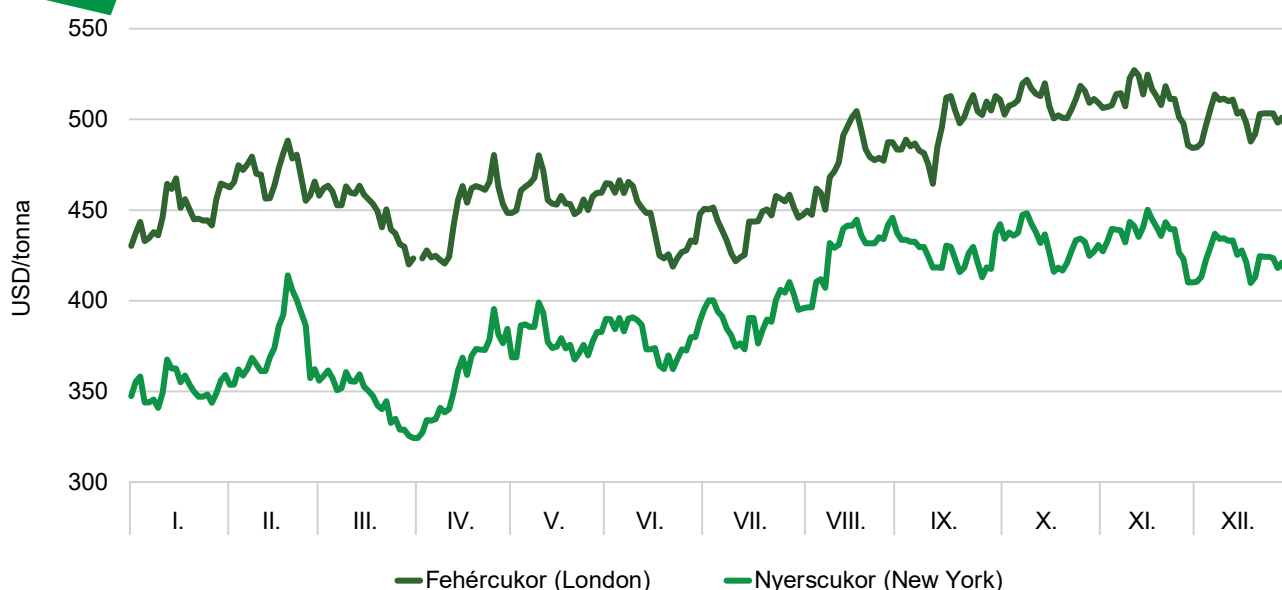
A KSH adatai szerint Magyarország cukorrépa-kivitele jelentősen csökkent az előző években meghatározó horvátországi piacra, ezért az összes export mindössze 6,4 ezer tonnát tett ki 2021-ben, szemben az előző évi 94 ezer tonnával. A cukorexport volumene 34 százalékkal 23 ezer tonnára csökkent, értéke pedig 35 százalékkal volt kisebb a vizsgált időszakban. A cukor csaknem kétharmada három országba került: Romániába 5,4 ezer tonna, Ausztriába 4,9 ezer tonna, valamint Bulgáriába 4,2 ezer tonna.

A piaci árak tendenciája

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése 2021 elején 347 dollár/tonnáról indult, ami 58 dollár/tonnával volt alacsonyabb, mint az egy évvel korábbi. Brazília cukortermelésének csökkenése, a szűkösebb kínálat és az üzemanyagárak növekedése a nyerscukor fronthavi jegyzésének emelkedését eredményezte: november közepén – négy és fél év után újra – 450 dollár/tonnán jegyezték a nyerscukrot, majd a kurzus 416 dollár/tonna szinten zárta az évet. A londoni árutőzsdén a fehércukor fronthavi jegyzése követte a nyerscukorét: év elején 430 dollár/tonnáról indult a kereskedés, ami 22 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit, majd a kurzus év végére 497 dollár/tonna szintre emelkedett (11. ábra).

11. ábra A fehércukor és a nyerscukor fronthavi jegyzése a londoni és New York-i árutőzsdén 2021-ben

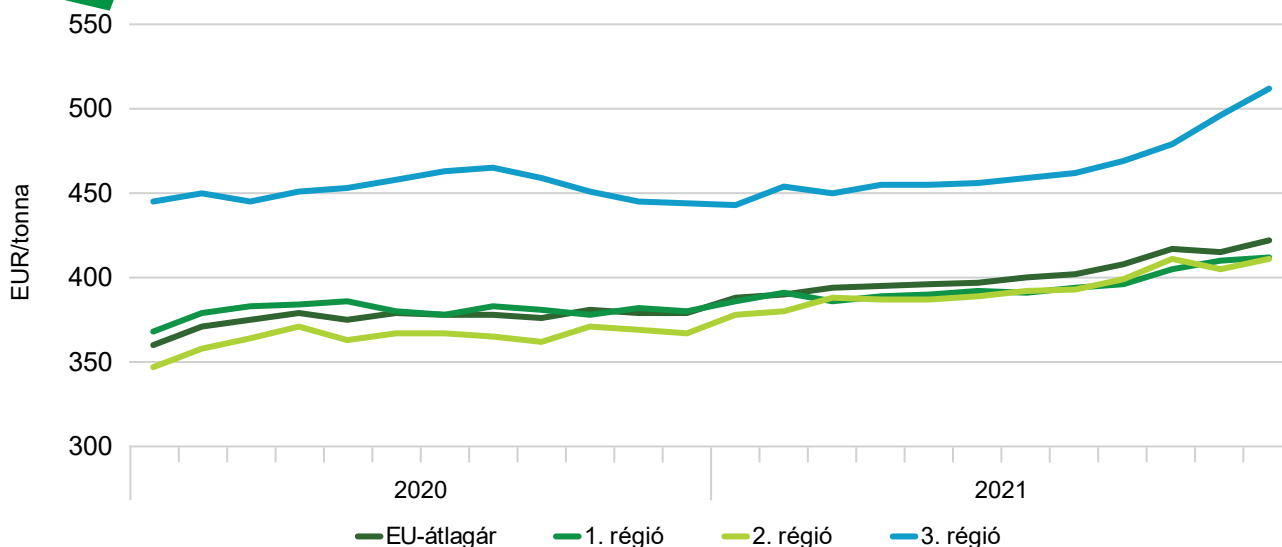
Forrás: a LIFFE és az ICE adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az ABARES (2021) szerint a 2021/2022. gazdasági évben a nyerscukor világpiaci ára 441 dollár/tonnára emelkedhet.

Az Európai Unióban a fehércukor belpiaci átlagára 2021 januárjában 388 euró/tonna volt, amely decemberre 9 százalékkal 422 euró/tonna szintre emelkedett. Az unió a fehércukor feldolgozói árát adatvédelmi okokból tagországonként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára február hónap kivételével egész évben az uniós átlagár alatt maradt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Belgium) átlagára is elmaradt a közösség átlagárától. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára a januári 443 euró/tonnáról decemberre 512 euró/tonnára emelkedett (12. ábra).

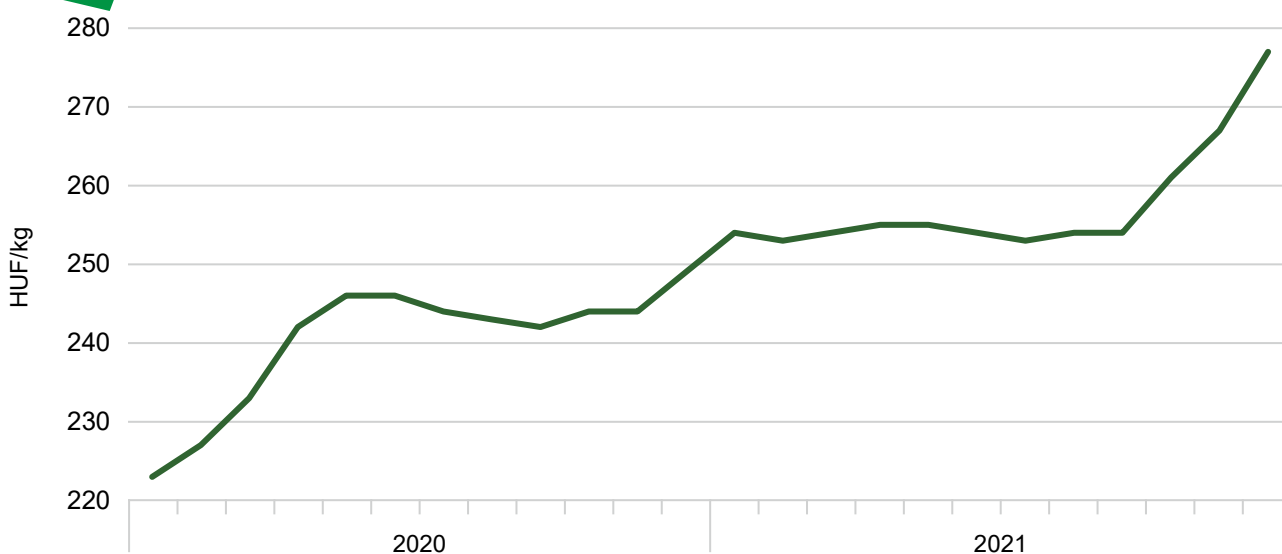
Az EU-ban emelkedett a fehércukor ára 2021-ben

12. ábra A fehércukor átlagára az Európai Unióban 2020–2021 között

Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK, 2. régió: BE-FR-NL, 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
 Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

13. ábra A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon 2020–2021 között

Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A KSH adatai szerint a kristálycukor fogyasztói ára a 2021. januári 254 forint/kg-ról decemberre 277 forint/kg-ra változott, ami 11 százalékos emelkedést jelentett a 2020. decemberi átlagárhoz képest (13. ábra).

Jelentősen emelkedett a kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

SERTÉSHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2022c) szerint a sertéshús globális termelése 106 millió tonna volt 2021-ben, 10 százalékkal múlva felül a 2020. évit. A világtermelés 43 százalékát adó Kína kibocsátása 27 százalékkal 46 millió tonnára nőtt, az USA-ban 12,6 millió tonna (-2 százalék) sertéshúst termeltek. Brazília sertéshústermelése 5 százalékkal 4,3 millió tonnára emelkedett. A sertéshús-kibocsátás Kanadában 1,6 százalékkal 2,2 millió tonnára, Mexikóban 3 százalékkal 1,5 millió tonnára, Japánban 1 százalékkal 1,3 millió tonnára nőtt, míg a Fülöp-szigeteken 10 százalékkal 1 millió tonnára, Dél-Koreában 2 százalékkal 1,4 millió tonnára csökkent a termelés. Az EC (2021a) szerint az Európai Unió sertéshústermelése 23,6 millió tonnát tett ki 2021-ben, 2 százalékkal emelkedett a 2020. évihez képest.

+10%

Nőtt a globális
sertéshústermelés 2021-ben

Az USDA (2022c) szerint világ sertéshús-kereskedelme nem változott számottevően 2021-ben a 2020. évihez képest: a globális sertéshúsexport volumene 0,5 százalékkal, az importé 0,8 százalékkal nőtt. Az Európai Unió, az USA, Kanada és Brazília volt a legnagyobb sertéshús-exportőr. Az USA a termelés csökkenése miatt 1 százalékkal kevesebb sertéshúst (3,3 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon. A közösség sertéshúskivitele 6 százalékkal 5,2 millió tonnára emelkedett (EC, 2021a). Az ABPA (2022) szerint Brazília sertéshúskivitele tovább emelkedett, 1,13 millió tonna volt 2021-ben (+11 százalék).

Kína maradt a világ legnagyobb sertéshúsimportőre 2021-ben, bár az előző évihez képest 15 százalékkal kevesebb, 4,5 millió tonna sertéshúst vásárolt a nemzetközi piacról. A második helyen álló Japánba csaknem 1 százalékkal kevesebb sertéshús (1,4 millió tonna) érkezett (USDA, 2022c).

Az USDA (2022c) szerint a világ sertéshústermelése 5 százalékkal 109,9 millió tonnára emelkedhet 2022-ben a 2021. évihez képest, míg Kína kibocsátása 8 százalékkal lehet nagyobb (49,5 millió tonna). Az USA előreláthatóan kismértékben csökkenti, míg Brazília növeli a

termelését, ugyanakkor Kanadában stagnálás várható. A sertéshústermelés növekedése miatt Kína sertéshús iránti kereslete lanyhulhat, így a globális sertéshúsexport 1 százalékkal 12,3 millió tonnára, a sertéshúsimport 1 százalékkal 11,5 millió tonnára mérséklődhet 2022-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az EC (2021a) szerint az unió sertéshústermelése 0,5 százalékkal lehet alacsonyabb (23,5 millió tonna), sertéshúsexportja 3,8 százalékkal 5,03 millió tonnára, sertéshúsimportja 14 százalékkal 182 ezer tonnára csökkenhet 2022-ben.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon 2,73 millió sertést tartottak 2021. december 1-jén, az állomány 4 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, és 5,5 százalékkal volt kevesebb a 2021. júniusnál. Az anyakoca-állomány 4 százalékkal 156,9 ezer egyedre emelkedett a 2020. december 1-jeihez viszonyítva.

A KSH adatai szerint az élősertés-behozatal 4 százalékkal csökkent, míg a sertéshúsimport 8 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest. Az élő sertés 90 százaléka Szlovákiából, Horvátországból és Németországból származott. A sertéshús kétharmada Németországból, Spanyolországból, Lengyelországból és Szlovákiából érkezett.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint a sertések vágása élősúlyban 3 százalékkal 575 ezer tonnára nőtt 2021-ben a 2020. évihez képest.

+3%

Bővült a magyarországi sertésvágás 2021-ben

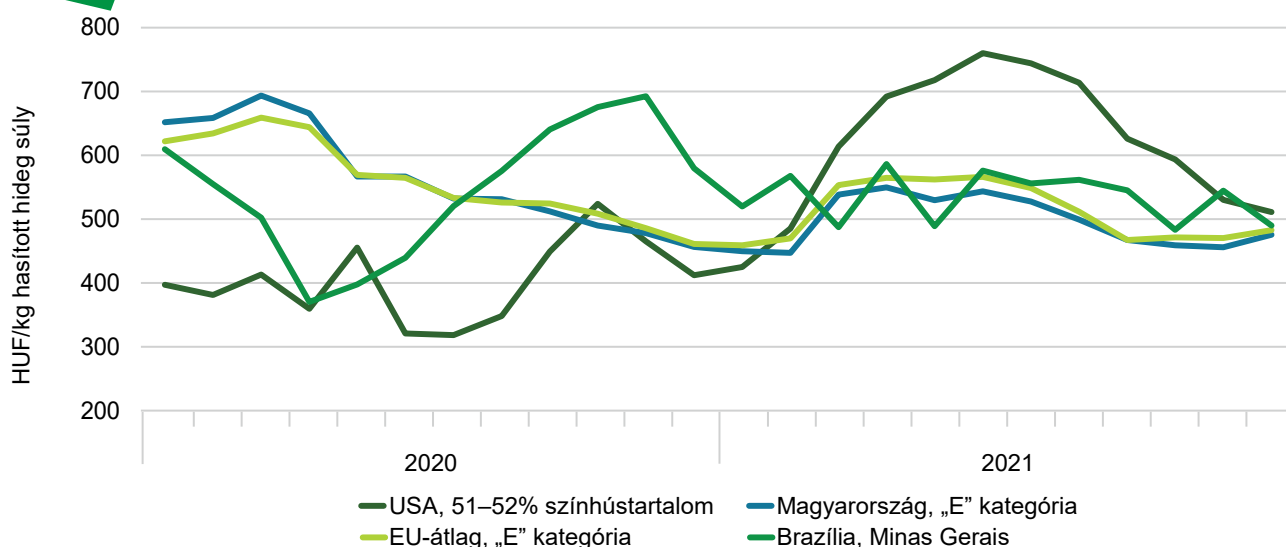
A KSH adatai szerint az élősertés-export 10 százalékkal 32,4 ezer tonnára csökkent 2021-ben az előző évihez képest, a kivitel kétharmada Romániába irányult. Magyarország 6,7 százalékkal több, 161 ezer tonna sertéshúst értékesített a nemzetközi piacon 2021-ben, mint egy évvel korábban. A főbb exportpiacok Románia, Olaszország és Horvátország voltak.

Az AKI PÁIR adatai szerint a darabolt sertéshúsok (karaj, tarja, comb) belföldi értékesítése 17 százalékkal, a csontos sertéshús, lehúzott, félben (fej, láb és farok nélkül) terméké pedig 25 százalékkal nőtt, ugyanakkor a szalonnás és bőrös sertéshús félben (fejvel, lábbal, farokkal) terméké 10 százalékkal csökkent 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A piaci árak tendenciája

Az USA-ban a sertés ára dollárban kifejezve 56 százalékkal, Brazíliában, a Minas Gerais régióban brazil reálban kifejezve 5,5 százalékkal volt magasabb 2021-ben az előző évinél. Kína a sertéshústermelésének növekedése miatt kevesebb sertéshúst igényelt a nemzetközi piacról, így az unióból is, ami a közösség piacán túlkínálathoz és a sertésárak mérséklődéséhez vezetett. Az Európai Unióban a piacsabályozás szempontjából referenciának tekintett „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,4 euró/kg hasított hideg súly volt 2021-ben, ami 11 százalékos csökkenést jelentett egy év alatt (14. ábra).

14. ábra A sertéshús világsi áráról 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az USDA, az MPB és az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az OECD–FAO (2021) a sertéshústermelés bővülését vetíti előre, az afrikai sertéspestis-járványból való helyreállítás előreláthatóan 2023-ra fejeződik be. Az USA-ban a sertésárak 4 százalékos emelkedése várható, Brazíliában pedig nem számítanak lényeges változásra. Az unióban a sertésárak tovább mérséklődhetnek 2022-ben (EC, 2021a).

A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan 2021-ben is követték az uniós árak tendenciáját, elsősorban a németországi árak változása hatott a hazai piacra. Az AKI PÁIR adatai szerint a vágósertés termelői ára 475 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2021-ben, 12 százalékkal múlva alul az egy évvel korábbi átlagát (3. melléklet). A sertéshús-termékpálya többi fázisában csökkentek az árak: a csontos sertéshús, lehúzott, félben termék feldolgozó értékesítési ára 15, a szalonnás és bőrös sertéshús, félben termék ára 10, míg a darabolt sertéshúsoké (karaj, tarja, comb) 12,5 százalékkal (4. melléklet). A KSH adatai szerint a rövidkaraj fogyasztói ára 4,7 százalékkal, a sertéscombé 6 százalékkal mérséklődött a vizsgált időszakban.

-12%

Csökkent a sertések ára Magyarországon

BAROMFIHÚS ÉS TOJÁS

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2021a) szerint a világ baromfi-hús-termelése az előző évihez képest 1,1 százalékkal 135 millió tonnára emelkedett 2021-ben. A növekedést elsősorban Brazília, Kína, India, Pakisztán és Mexikó generálta, ezt részben ellensúlyozta az Európai Unió és Indonézia termelésének csökkenése. A limitált növekedés okai elsősorban a madárinfluenza-kitörések, a munkaerőhiány és a növekvő takarmányköltségek. A legnagyobb baromfi-hús-előállítók továbbra is az Egyesült Államok (23,2 millió tonna), Kína (22,8 millió tonna) és Brazília (14,9 millió tonna) voltak. Meghatározó országok továbbá: Oroszország (4,6 millió tonna), India (4,1 millió tonna), Mexikó (3,7 millió tonna), valamint Indonézia (3,2 millió tonna).

A globális baromfi-húsexport 15,5 millió tonna volt 2021-ben, stagnált az előző évihez képest (FAO, 2021a). Emelte a baromfi-húsok kivitelét Brazília (6 százalékkal 4,3 millió tonnára) és az USA (1 százalékkal 4 millió tonnára), amelyek a világ baromfi-húsexportjának 53 százalékát adták. A világ baromfi-húsimportja 13,6 millió tonnát tett ki. A legnagyobb baromfi-hús-importőr továbbra is Kína (1,9 millió tonna), Japán (1,3 millió tonna) és Mexikó (1,1 millió tonna) volt.

Az EC (2022d) szerint a közösség baromfi-hús-termelése 1 százalékkal 13,7 millió tonnára emelkedett 2021-ben az előző évihez képest. Az unió baromfi-húsexportja 10,6 százalékkal 1,5 millió tonnára csökkent, míg baromfi-húsimportja 2 százalékkal 521 ezer tonnára nőtt 2021-ben az előző évhez viszonyítva. Az import 93 százaléka Brazíliából (+10,3 százalék), Thaiföldről (-0,9 százalék) és Ukrajnából (-5,5 százalék) származott, a három országból összesen 484 ezer tonna (+3,5 százalék) baromfi-hús érkezett.

+1%

Némileg nőtt
a globális
baromfi-hús-termelés
2021-ben

Csirkehús

Az USDA (2022c) szerint a csirkehús globális termelése csaknem 1 százalékkal 99,9 millió tonnára emelkedett 2021-ben az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátók közül az USA csirkehús-előállítását 0,6 százalékkal 20,4 millió tonnára, Kínáé szintén 0,7 százalékkal 14,7 millió tonnára, Brazíliaé 4,5 százalékkal 14,5 millió tonnára bővült. Az Európai Unió csirkehústermelése 1,5 százalékkal 10,9 millió tonnára csökkent a vizsgált időszakban.

A világ csirkehúsexportja az előző évihez képest stagnált, 13,1 millió tonna volt 2021-ben. Az exportforgalom közel háromnegyedét Brazília, az USA és az EU bonyolította. A világpiacról a legtöbb csirkehúst Japán (1,05 millió tonna), Mexikó (930 ezer tonna) és Kína (785 ezer tonna) vásárolta 2021-ben. Kína csirkehúsimportja 21 százalékkal csökkent, az Európai Unió pedig a 2020. évinél 7,2 százalékkal kevesebb csirkehúst (615 ezer tonna) vásárolt a nemzetközi piacról (USDA, 2022c).

Tojás

Az EC (2022e) szerint az Európai Unió tojástermelése 6,47 millió tonnát tett ki 2021-ben, 2,5 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A közösség tojás- és tojástermék-exportja 13,4 százalékkal 283 ezer tonnára nőtt, míg tojás- és tojástermékimportja 29,7 százalékkal 18 ezer tonnára csökkent 2021-ben az előző évhez képest. Az importvolumen 46 százaléka Ukrajnából érkezett (-38,9 százalék).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon a tyúkfélék száma 32,11 millió volt 2021. december 1-jén, ami 11,2 százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest, ezen belül a tojóállomány 9,09 millió volt (+0,9 százalék).

A KSH adatai szerint a baromfihúsimport (víziszárnyassal együtt) mennyisége 15,3 százalékkal csökkent, míg értéke 4,6 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez viszonyítva. A legtöbb baromfihús Lengyelországból és Romániából érkezett. A csirkehúsimport értékben 16,6 százalékkal nőtt, ugyanakkor mennyisége 2,1 százalékkal csökkent, a pulykahús esetében értékben 15,0 százalékkal, mennyiségben 35,5 százalékkal csökkent az import.

A héjastojás-import mennyisége 29,2 százalékkal, értéke 13,1 százalékkal csökkent 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint Magyarországon 727 ezer tonna (élősúly) baromfit vágtak le 2021-ben, 7,7 százalékkal többet, mint 2020-ban. Ebből a vágócsirke 484 ezer tonnát (+3,8 százalék), a vágópulyka 95 ezer tonnát (-8,1 százalék) tett ki.

Az AKI PÁIR adatai szerint a 65%-os (grillfertig) egész csirke belföldi értékesítése 9,4 százalékkal, a pulykamellfilé eladása 4,2 százalékkal nőtt 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva, ugyanakkor csökkent a csirkecomb (-12,8 százalék), a csirkemellfilé (-10,6 százalék), valamint a pulykacomb (-6,6 százalék) értékesítése.

A KSH adatai alapján Magyarország baromfihúsexportja 39,8 százalékkal nőtt értékben és 16,7 százalékkal mennyiségben 2021-ben az előző évihez viszonyítva. A legtöbb baromfihús Romániába, Németországba és Bulgáriába került. Pulykahúsból (+21,6 százalék) és csirkehúsból (+9,5 százalék) is több hagyta el az országot.

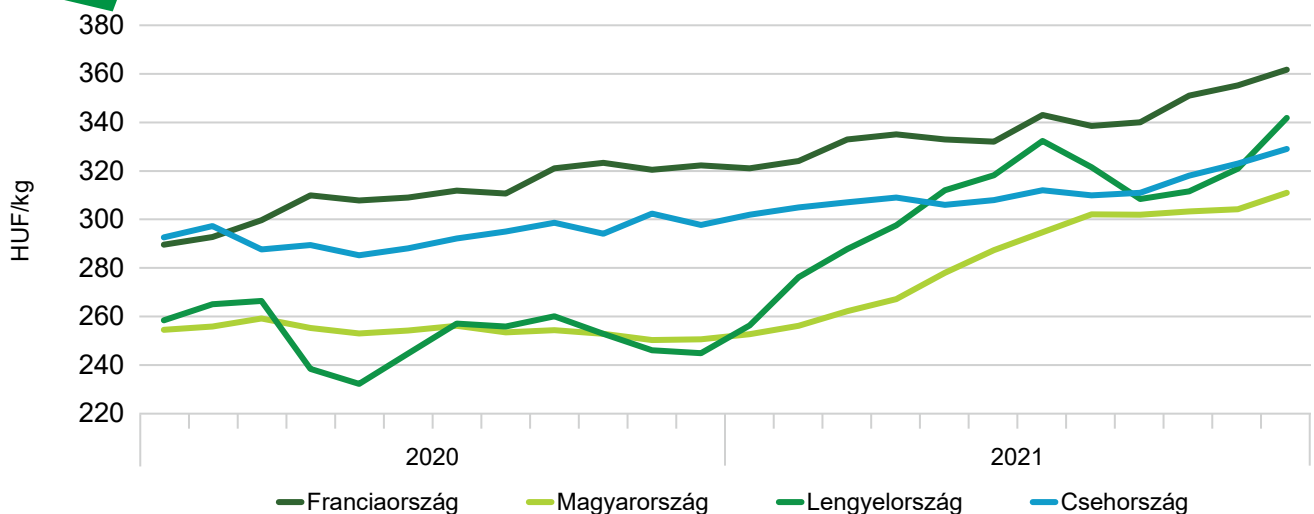
Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a ketreces tartásból származó étkezési tojás belföldi értékesítése 13 százalékkal csökkent 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest. A KSH adatai alapján a héjastojás-export mennyisége 2,7 százalékkal, értéke 17,2 százalékkal nőtt. A tojás fő célpiacai Oroszország, Románia és Lengyelország voltak.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára 12,4 százalékkal 286 forint/kilogrammmra, a vágópulykáé 9,5 százalékkal 415 forint/kilogrammmra emelkedett 2021-ben a 2020. évihez képest (15. ábra, 5. melléklet).

Nőtt a vágócsirke és a vágópulyka ára Magyarországon

15. ábra A vágócsirke termelői ára az Európai Unió néhány tagországában 2020–2021 között

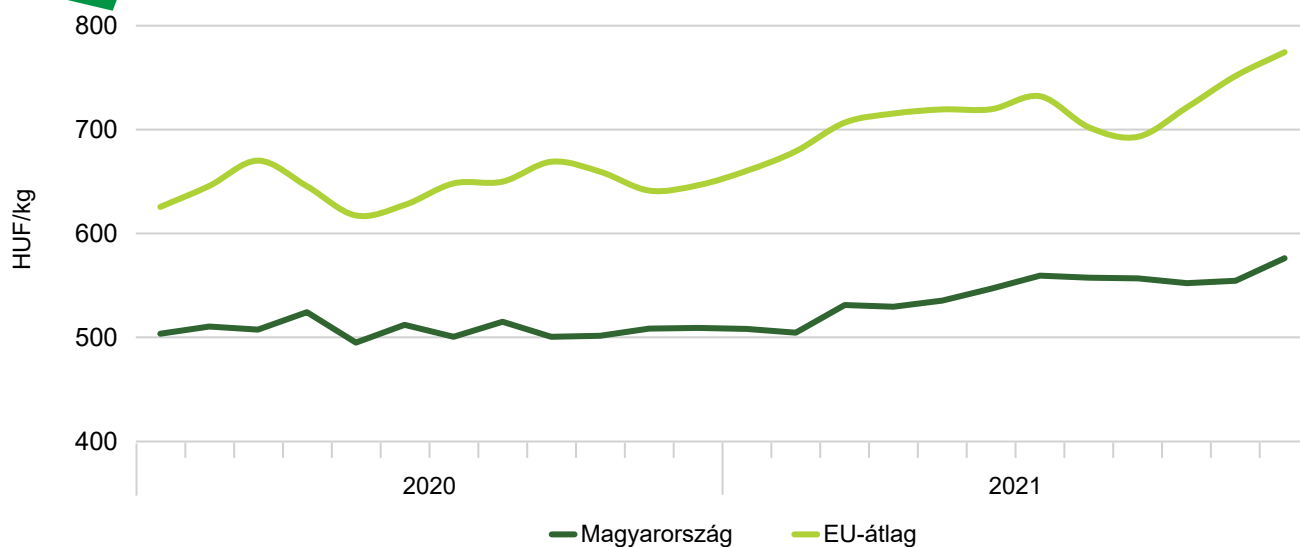
Forrás: az AKI PÁIR, valamint az MRIRW ZSRIR, a PPA ATIS és az Agreste adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 200 euró/100 kilogramm volt 2021-ben, ami 8,6 százalékos növekedést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva (16. ábra). Magyarországon a 65 százalékos (grillfertig) friss egész csirke feldolgozói értékesítési ára 6 százalékkal 537 forint/kilogrammmra emelkedett (6. melléklet). A vizsgált csirkehúsok feldolgozói értékesítési ára 6 és 12 százalék közötti tartományban nőtt 2021-ben az előző évhez képest.

Az Európai Unióban az étkezési tojás csomagolóhelyi ára a 2021. év elején a szezonalitásnak megfelelően alakult, majd a takarmányárak növekedése miatt szeptembertől erőteljesen emelkedett. A magyarországi tojásárak tendenciája hasonló volt az unióshoz, a ketreces tartásból származó étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 5,1 százalékkal volt magasabb 2021-ben az egy évvel korábbinál.

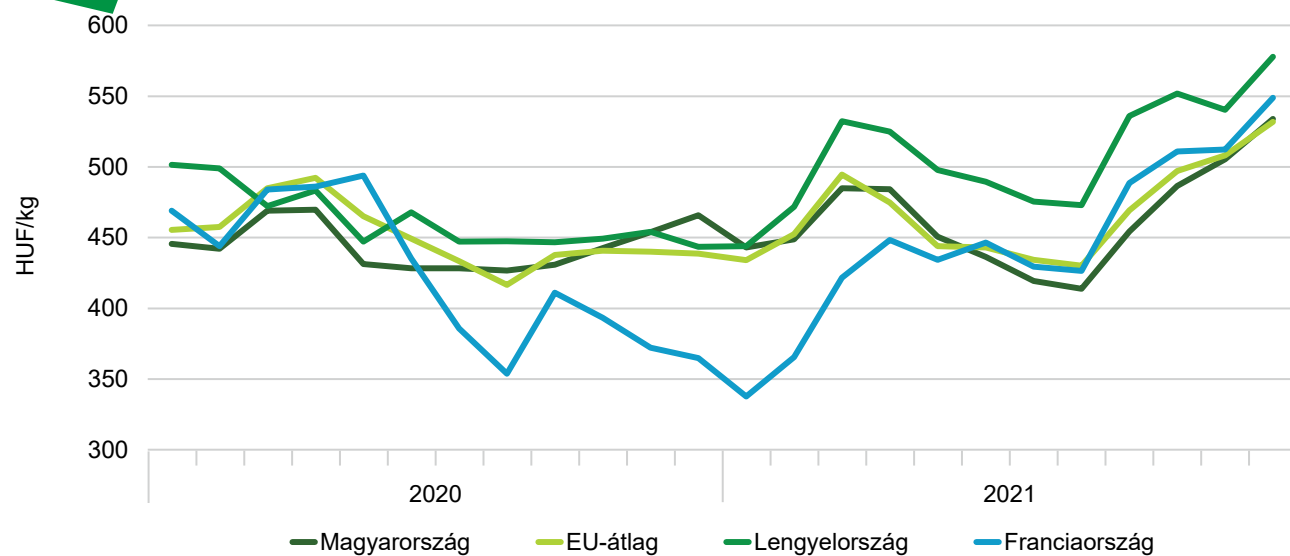

16. ábra Az egész csirke feldolgozó értékesítési ára az Európai Unióban 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

17. ábra Az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi ára az Európai Unióban 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

MARHAHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2022c) szerint a marhahús globális termelése 57,7 millió tonna volt 2021-ben, 4 százalékkal csökkent az előző évihez képest. Az Amerikai Egyesült Államokban 2 százalékkal (12,7 millió tonnára), Kínában 1,6 százalékkal (6,8 millió tonnára), Mexikóban 2 százalékkal (2,1 millió tonnára) nőtt, ugyanakkor Brazíliában 6 százalékkal (9,5 millió tonnára), Ausztráliában 10 százalékkal (1,9 millió tonnára), Argentínában 4 százalékkal (3,05 millió tonnára) mérséklődött a kibocsátás. Az EC (2021a) szerint az unió marha- és borjúhústermelése nem változott számottevően, 6,9 millió tonna volt 2021-ben.

-4%

Csökkent a globális marhahústermelés 2021-ben

A világ marha- és borjúhúsexportja 4 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évihez képest. Brazília marhahúskivitele 1,4 százalékkal 2,6 millió tonnára, az USA-é csaknem 16 százalékkal 1,6 millió tonnára nőtt. Ugyanakkor Argentína exportja 12 százalékkal 720 ezer tonnára, Ausztráliáé szintén 12 százalékkal 1,3 millió tonnára csökkent (USDA, 2022c). Az unió marhahúskivitele 2 százalékkal 604 ezer tonnára emelkedett, míg marhahúsfogyasztása nem változott (EC, 2021a).

A globális marhahúsimport egy év alatt 2,2 százalékkal emelkedve 9,9 millió tonnát tett ki 2021-ben. A két legnagyobb importőr Kína és az USA volt: Kína beszállítása 7,8 százalékkal 3 millió tonnára bővült, ugyanakkor az Egyesült Államoké 4,7 százalékkal 1,5 millió tonnára csökkent (USDA, 2022c). A közösség az egy évvel korábbinál 4,8 százalékkal több, 322 ezer tonna marhahúst importált 2021-ben (EC, 2021a).

Az USDA (2022c) szerint a marhahús globális termelése nem változik számottevően (58,1 millió tonna, +0,6 százalék) 2022-ben. Az USA kibocsátása 12,3 millió tonna lehet (-3 százalék). A termelés növekedhet Brazíliában (+2 százalék), Kínában (+2,5 százalék), Mexikóban (+3 százalék) és Ausztráliában (+8 százalék), míg Argentínában nem változik lényegesen.

Az USDA (2022c) 11,9 millió tonnára teszi a világ marha- és borjúhúsexportját 2022-re, ami 1,6 százalékkal több az előző évinél. Brazília marhahúskivitele elérheti a 2,65 millió tonnát (+3 százalék), Ausztrália kiszállítása 10 százalékkal 1,4 millió tonnára növekedhet, az USA kivitele 1,48 millió tonna lehet. A globális marhahúsimport elérheti a 10,1 millió tonnát 2022-ben (+2 százalék). Kína várhatóan 3,25 millió tonna (+8 százalék), az USA 1,43 millió tonna (-0,6 százalék) marhahúst importál 2022-ben.

Az EC (2021a) szerint az unió marhahústermelése 6,84 millió tonna lehet 2022-ben, ami 1 százalékkal kevesebb a 2021. évinél. A marhahúsimport 358 ezer tonna (+11 százalék) lehet, a belső fogyasztásban nem várható számottevő változás. A marhahúsexport 600 ezer tonnára csökkenhet.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon 2011 óta folyamatosan gyarapodott a szarvasmarha-állomány, ugyanakkor a KSH adatai szerint 2021. december 1-jén 3 százalékkal 902,1 ezer egyedre csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A KSH adatai szerint az élőmarha-import mennyisége 5 százalékkal, a marhahúsimport volumene 18,6 százalékkal csökkent 2021-ben a 2020. évihez képest. Az élő szarvasmarha több mint fele Németországból, Szlovákiából, Romániából és Hollandiából származott, míg a marhahús felét Lengyelországból, 33 százalékát Ausztriából, 22 százalékát Hollandiából importálták.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint 2021-ben a szarvasmarha vágása élősúlyban 2,5 százalékkal nőtt az előző évihez képest. Az összes vágás kétharmadát adó tehének vágása nem változott számottevően, míg a bikáké csaknem 1 százalékkal, az üszöké 5,6 százalékkal emelkedett.

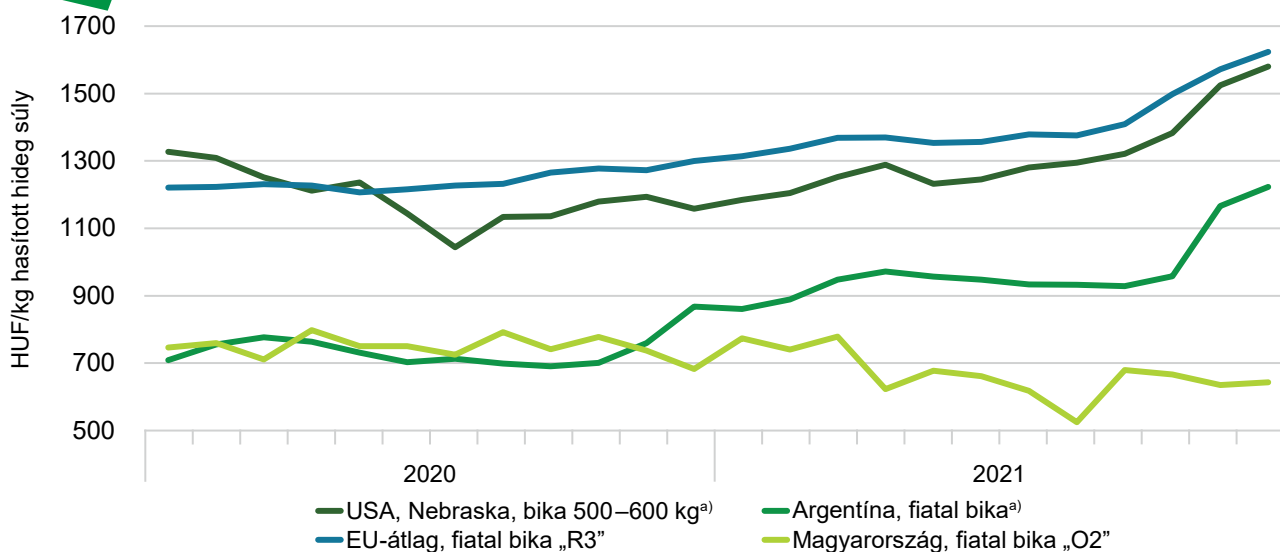
A Magyarországon nevelt szarvasmarhák jelentős része 2021-ben is élve került a nemzetközi piacra. Az élőmarha-export volumene 13,3 százalékkal nőtt, a legtöbb szarvasmarhát Ausztriába szállították (+5 százalék). A második legnagyobb piac Horvátország volt, ahová 45 százalékkal kevesebb szarvasmarha érkezett Magyarországról. A marhahúsexport mennyisége 10 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban, amelynek csaknem 70 százaléka Hollandiába és Ausztriába került.

A piaci árak tendenciája

A termelés és a kereskedelem szempontjából meghatározó országok közül az USA-ban a bika ára dollárban kifejezve 12 százalékkal emelkedett 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest, míg forintban kifejezve 11 százalékkal csökkent (18. ábra). Argentínában argentin pezóban kifejezve a bika ára csaknem 80 százalékkal nőtt 2021-ben.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,95 euró/kg hasított hideg súly volt 2021-ben, csaknem 12 százalékkal emelkedett az előző évi átlagárhoz képest. A tehén „O3” ára (19. ábra) 16 százalékkal 3,15 euró/kg-ra, az üsző „R3” ára pedig 9 százalékkal 3,98 euró/kg-ra nőtt egy év alatt.

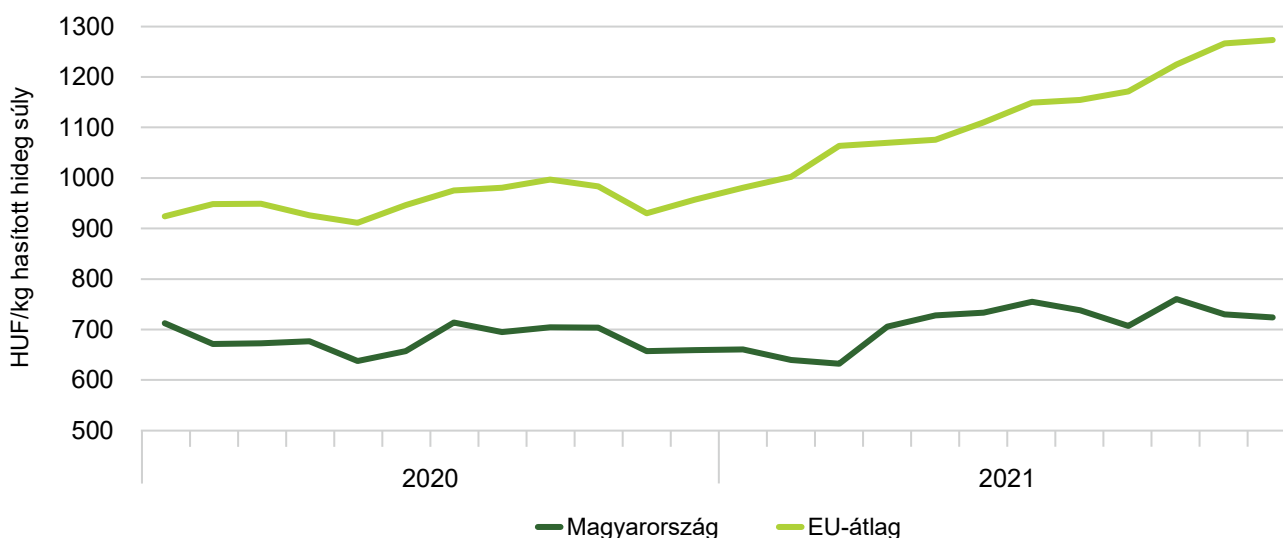
18. ábra A marhahús világpiaci ára 2020–2021 között

Megjegyzés: ^{a)} Átszámítási tényező élősúlyról hasított súlyra 0,63.

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság, az USDA és a MINAGRI adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

19. ábra A vágótehén „O3” vágóhídi belépési ára 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Magyarországon a vágómarha termelői ára csaknem 4 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évi átlagárhoz képest (7. melléklet). A csontos marhahús frissen, félben termék feldolgozó értékesítési ára 36 százalékkal, a csontos marhahús frissen, negyedben eleje terméké 6 százalékkal, a csontos marhahús frissen, negyedben hátulja terméké 10 százalékkal emelkedett (4. melléklet). A KSH adatai szerint a marharostélyos fogyasztói ára 9 százalékkal volt magasabb 2021-ben a 2020. évihez viszonyítva.

+4%

Emelkedett a vágómarha termelői ára Magyarországon

Az OECD–FAO (2021) és az EC (2021a) szerint a világpiacon és az Európai Unióban egyaránt folytatódhat a marhahúsárak emelkedése 2022-ben: az USA-ban és Brazíliában 2 százalékos növekedés várható.

JUHHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2021b) szerint a juhhús globális termelése 16,5 millió tonna volt 2021-ben, nem változott számottevően az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátó Kína (5 millió tonna) volt, az ázsiai kontinensen további nagy juhhústermelő országok India (829 ezer tonna), Pakisztán (765 ezer tonna) és Törökország (489 ezer tonna), míg Afrikában Nigéria (414 ezer tonna) és Algéria (353 ezer tonna). Ausztráliában és Új-Zélandon nem változott számottevően a juhhústermelés, 657 ezer, illetve 462 ezer tonna volt. A világ juhhús-kereskedelme lanyhult 2021-ben, az export és az import egyaránt 1 százalékkal mérséklődött. A nemzetközi piacra kerülő juhhús csaknem 80 százaléka Ausztráliából és Új-Zélandról származott. A legnagyobb juhhúsimportőr Kína, az USA és az Európai Unió volt 2021-ben.

Változatlan a világ
juhhústermelése 2021-ben

Az ABARES (2022) szerint Ausztrália juhállománya 4,3 százalékkal 66,2 millió egyedre nőtt a 2020/2021. gazdasági év (július–június) végére, a 2021/2022. évi szezon zárólétszáma 70,4 millió lehet. A bárányok vágása 2,3 százalékkal 20,7 millió darabra, a juhoké 34,7 százalékkal 5,4 millió darabra mérséklődött a 2020/2021. gazdasági évben, ugyanakkor a folyó gazdasági évben a bárányok (+1 százalék) és a juhok (+11 százalék) vágásának növekedésére számítanak a szakértők. A juhhústermelés várhatóan 5 százalékkal 692 ezer tonnára növekszik a 2021/2022. évi szezonban. Ausztrália bárány- és juhhúsexportja 426 ezer tonnáról 476 ezer tonnára emelkedhet a vizsgált időszakban.

A New Zealand Economic Service (2021) szerint Új-Zéland juhállománya 25,83 millió egyed volt 2021. június 30-án, csaknem 1 százalékkal volt kevesebb az egy évvel korábbinál, az anyajuhállomány 0,5 százalékkal mérséklődött. A bárányhúskivitel 298 ezer tonna volt a 2020/2021. gazdasági évben (október–szeptember), és várhatóan nem változik számottevően a 2021/2022. évi szezonban (299 ezer tonna). A juhhús exportja 93 ezer tonnára (+8 százalék) emelkedett az előző szezonban, ugyanakkor 9 százalékkal eshet a 2021/2022. gazdasági évben.

Az EC (2021a) szerint az unió juh- és kecskehústermelése 2 százalékkal 582 ezer tonnára emelkedett 2021-ben. A közösség juh- és kecskehúsimportja 18 százalékkal 125 ezer tonnára csökkent. A nemzetközi piacon értékesített juh- és kecskehús mennyisége 12 százalékkal 51 ezer tonnára csökkent, az unió egy főre jutó juh- és kecskehúsfogyasztása 1,3 kilogramm volt 2021-ben.

+2%

Kissé nőtt az EU juh- és kecskehústermelése 2021-ben

Az EC (2021a) szerint az unió juhhústermelése 579 ezer tonna lehet 2022-ben, 0,5 százalékkal kevesebb a 2021. évinél. A juhhúsimport 132 ezer tonna (-5 százalék) körül alakulhat, a belső fogyasztásban nem várható számottevő változás ugyanekkor. A juhhúsexport 51 ezer-ről 54 ezer tonnára emelkedhet.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarország juhállománya 887 ezer egyed volt 2021. december 1-jén, 6 százalékkal csökkent a 2020. decemberihez képest. Az anyajuhok létszáma -4,5 százalékkal 720,4 ezer egyedre változott.

Az AKI vágási statisztikája szerint a juhok vágása élősúlyban kifejezve 25,3 százalékkal 1,7 ezer tonnára nőtt 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint 2 százalékkal kevesebb bány került a nemzetközi piacra 2021-ben, mint egy évvel korábban. A magyarországi bány legnagyobb piaca továbbra is Olaszország volt, amelynek kivitelén belüli részaránya 73 százalékot tett ki, ez 12,4 százalékpontos csökkenést jelentett a vizsgált összehasonlításban. Az élóbány-export 12 százaléka Németországba, 5 százaléka Ausztriába irányult, mindkét országba nőtt a kivitel.

A piaci árak tendenciája

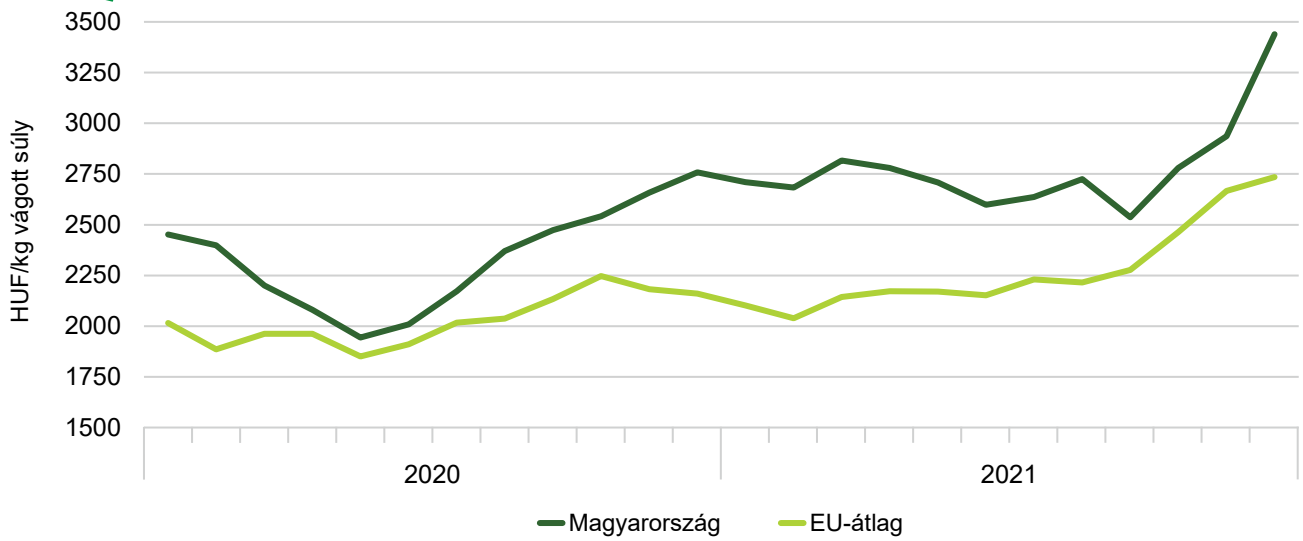
Az ABARES (2022) szerint Ausztráliában a bány ára 7,5 százalékkal volt alacsonyabb a 2020/2021. gazdasági évben az előző szezonéhoz képest, mivel az ausztrál gazdák több vágóbányt tudtak a vágóhidakra küldeni. A 2021/2022. évi szezonban a bány ára 10 százalékkal nőhet. A New Zealand Economic Service (2021) szerint Új-Zélandon a bány ára 2 százalékkal csökkent a 2020/2021. gazdasági évben, ugyanakkor növekedhet a 2021/2022. évi szezonban, az OECD-FAO (2021) 3 százalék körüli áremelkedést jelez.

Az Európai Unióban a könnyű bány ára euróban kifejezve 10 százalékkal 640 euró/100 kilogramm, a nehéz bányé csaknem 16 százalékkal 675 euró/100 kilogramm vágott súlyra emelkedett 2021-ben az előző évihez viszonyítva (20. ábra). Magyarországon a vágóbány termelői ára 24 százalékkal nőtt (7. melléklet).

+24%

Jelentősen emelkedett a vágóbány ára Magyarországon.

20. ábra A könnyű bárány termelői ára 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2021b) szerint a tejtermékek világkereskedelmét meghatározó országok tejtermelése 1 százalékkal bővült 2021-ben az előző évihez képest. A sajt globális termelése 2 százalékkal, a vajé 1 százalékkal nőtt, míg a teljes tejpore 1 százalékkal, a nem zsíros szárított tejé 2 százalékkal csökkent.

Az EC (2022f) szerint a közösség tejfelvásárlása az Egyesült Királyság nélkül nem változott jelentősen 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tej- és kettős hasznosítású tehének állományának csökkenését (-1 százalék 2021 nyarán) a tejhozam javulása ellensúlyozta. Az unió tehénvágása élősúlyban 1 százalékkal nőtt, míg az üszöké nem változott jelentősen 2021-ben 2020-hoz viszonyítva.

Nem változott az EU tejfelvásárlása 2021-ben

Az Európai Unióban a tejszín előállításá 3 százalékkal, a sajté 2 százalékkal nőtt, míg a folyadéktejé 1 százalékkal, a sűrített tejé és a savanyított tejtermékeké egyaránt 2 százalékkal, a vajé 3 százalékkal, a sovány tejpore 6 százalékkal, a teljes tejpore 12 százalékkal csökkent 2021-ben 2020-hoz képest. A sajt termelésének növekedéséhez és a teljes tejpore termelésének csökkenéséhez hozzájárult, hogy a harmadik országokba irányuló kivitelük volumene 6 százalékkal nőtt, illetve 11 százalékkal csökkent (EC, 2022f).

Az USDA (2021b) szerint a sajt globális exportja 4 százalékkal, a teljes tejpore 3 százalékkal, a nem zsíros szárított tejé 2 százalékkal nőtt, míg a vajé 6 százalékkal csökkent 2021-ben az előző évihez viszonyítva. Új-Zéland sajtexportja 10 százalékkal, a teljes tejpore 6 százalékkal nőtt, míg a vaj és vajolaj termékcsoporté 7 százalékkal, a sovány tejpore 9 százalékkal mérséklődött 2021-ben az előző évihez viszonyítva (EC, 2022g). Az USA soványtejpore-kivitele 9 százalékkal nőtt ugyanekkor (EC, 2022g).

Az EC (2022g) szerint Japán sajtbehozatala 1 százalékkal csökkent, míg Oroszorszáé 4 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest. Kína vajimportja 13 százalékkal bővült, míg Oroszorszáé 4 százalékkal csökkent. Kína teljestejpor-importja 32 százalékkal, soványtejpor-beszállítása 27 százalékkal nőtt, Indonézia az utóbbiból 1 százalékkal többet vásárolt a világpiacon.

Az Európai Unióban a vaj intervenció készlete 2012. június vége, a vaj magántárolási készlete 2020. december vége, a sovány tejpor intervenció készlete 2019. augusztus vége, a sovány tejpor magántárolási készlete 2020. december vége óta üres (EU, 2022h). Az USA-ban a vaj 2021. decemberi zárókészlete 27 százalékkal csökkent, míg a sajté 3 százalékkal nőtt (USDA, 2022d), a nem zsíros szárított tej 2021. decemberi zárókészlete 15 százalékkal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál (USDA, 2022e).

Az USDA (2021b) szerint a globális tejkínálat növekedése 1 százalék körüli lehet 2022-ben: Indiában és Argentínában egyaránt 2 százalékkal, Braziliában, az USA-ban, az Európai Unióban, valamint Ausztráliában egyaránt 1 százalékkal emelkedhet, míg Új-Zélandon és Oroszországban nem változik jelentősen. A nem zsíros szárított tej és a vaj globális termelése egyaránt 3, a sajté 1 százalékkal nőhet, míg a teljes tejporé nem módosul számottevően 2022-ben az előző évihez viszonyítva. Az unióban a tejsavó termelése 3 százalékkal, a sovány tejporé 2 százalékkal, a sajté, a vajé és a teljes tejporé egyaránt 1 százalékkal nőhet, míg a friss tejtermékeké nem változik jelentősen (EC, 2021b).

Az USDA (2021b) szerint Japán sajtbehozatala stagnálhat, Oroszorszáé 1 százalékkal nőhet; Oroszország vajimportja 4 százalékkal csökkenhet, míg Kínáé 17 százalékkal nőhet; Mexikó soványtejpor-beszállítása 1 százalékkal, Kínáé 8 százalékkal emelkedhet; Kína teljestejpor-importja stagnálhat, míg Algériáé 3 százalékkal bővülhet 2022-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint 2021. december 1-jén 2 százalékkal 420 ezer egyedre nőtt a tehenek állománya az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az AKI vágási statisztikai adatai szerint a tehenek vágása élősúlyban kifejezve nem változott, míg az üszöké 6 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest.

A kínálatot a hazai tej és tejtermékek mellett évről évre növekvő mértékben importtermékek egészítik ki. A KSH adatai szerint a sajt és túró termékcsoport behozatala 1 százalékkal bővült, míg a savanyított tejtermékeké 1 százalékkal, a dobozos tejé 6 százalékkal, a vaj és vajkrém termékcsoporté 7 százalékkal, a tejsavóé 26 százalékkal csökkent 2021-ben 2020-hoz viszonyítva. A sajt és a túró 56 százaléka Németországból származott. A teljes nyerstej behozatala 64 százalékkal csökkent, amelynek csaknem fele Szlovákiából, 35 százaléka Ausztriából érkezett. A sűrített vagy édesített tej és tejszín importja 14 százalékkal volt több a vizsgált időszakban.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej felvásárlása 2021-ben 4 százalékkal emelkedett az előző évihez viszonyítva. A felvásárolt nyerstej zsírtartalma nem változott, míg a fehérjetartalma 0,02 százalékponttal javult egy év alatt (fehérje: 3,34 százalék, zsír: 3,71 százalék).

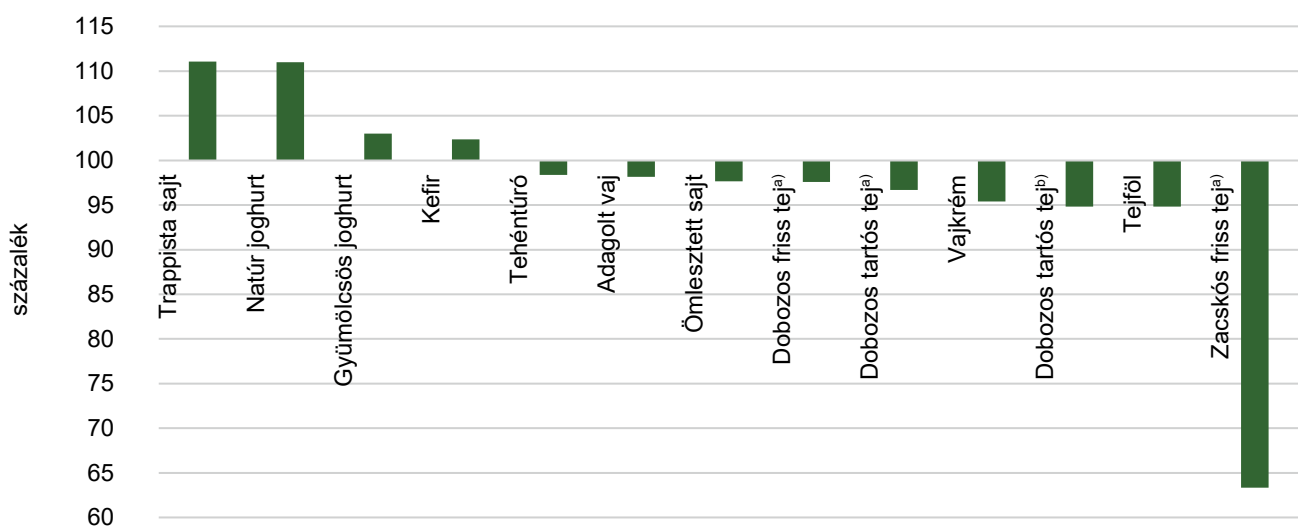
+4%

Magyarországon nőtt a nyerstej felvásárlása 2021-ben

A KSH adatai szerint Magyarország tej- és tejtermék-külkereskedelmi egyenlege értékben 19 százalékkal romlott 2021-ben az előző évihez képest, az export árbevétele 5 százalékkal, az import értéke 6 százalékkal nőtt. A teljes zsírtartalmú nyerstej exportjának mennyisége 16 százalékkal bővült, míg a fölözötté 17 százalékkal, a félzsírosé 58 százalékkal csökkent. A sajt és túró termékcsoport, a sűrített vagy édesített tej és tejszín kivételével valamennyi tejtermék exportja csökkent vagy stagnált. A dobozos tej kivitele mennyiségben 38 százalékkal, a vaj és vajkrém termékcsoporté 42 százalékkal, a savanyított tejtermékeké 19 százalékkal csökkent, a tejsavóé stagnált, míg a sajt és túró termékcsoporté 12 százalékkal, a sűrített vagy édesített tej és tejszíné 51 százalékkal bővült 2021-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai szerint a 2,8 százalék zsírtartalmú friss dobozos tej belföldi értékesítése 2 százalékkal, a 2,8 százalék zsírtartalmú tartós dobozos tejé 3 százalékkal, az 1,5 százalék zsírtartalmú tartós dobozos tejé 5 százalékkal, a 2,8 százalék zsírtartalmú friss zacskós tejé 37 százalékkal csökkent 2021-ben az előző évihez képest. A hazai gyártású tejtermékek közül a trappista sajt és a natúr joghurt belföldi értékesítése egyaránt 11 százalékkal, a gyümölcsös joghurté 3 százalékkal, a kefiré 2 százalékkal nőtt, míg az adagolt vajé, a tehéntúróé és az ömlesztett sajté egyaránt 2 százalékkal, a vajkrémé és a tejfölé egyaránt 5 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban (21. ábra).

21. ábra Néhány tejtermék belföldi értékesítésének változása 2021-ben (2020=100)

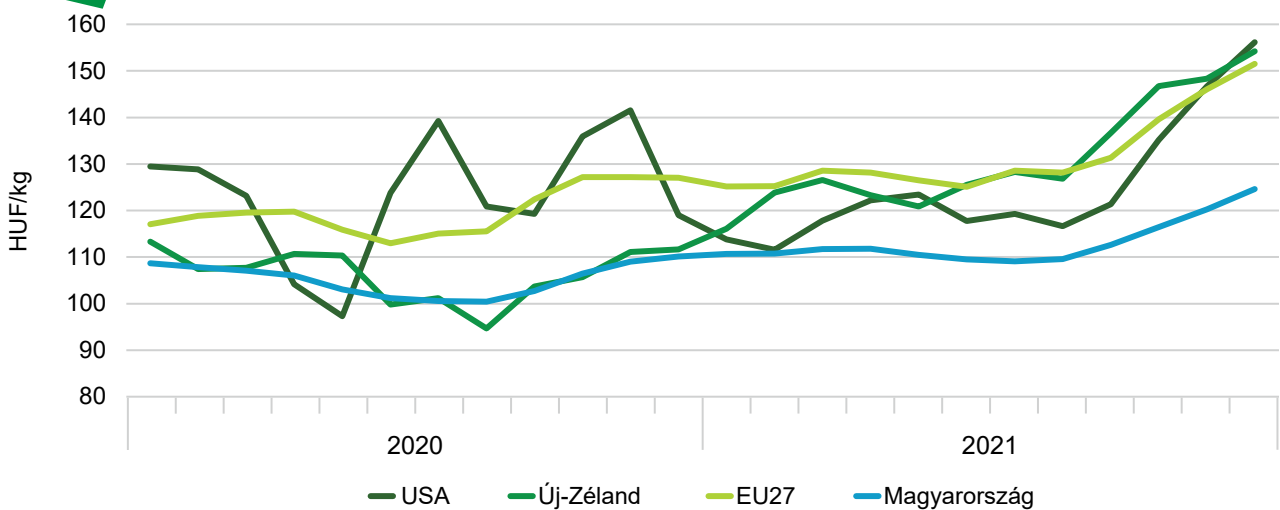
Megjegyzés: ^{a)}2,8 százalék zsírtartalom. ^{b)}1,5 százalék zsírtartalom.

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A piaci árak tendenciája

A nyerstej ára nemzeti valutában kifejezve Új-Zélandon 17 százalékkal, az EU-ban 8 százalékkal, Magyarországon 7 százalékkal (8. melléklet), az USA-ban 2 százalékkal nőtt 2021-ben a 2020. évihez képest (22. ábra). Az uniós és a magyarországi forintban kifejezett nyerstej ár közötti különbség a júniusi 14 százalékról decemberre 22 százalékra emelkedett. Az MPI (2021) szerint Új-Zélandon a nyerstej szárazanyag-tartalomra vonatkozó ára osztlékkal együtt 13 százalékkal emelkedhet a 2021/2022. gazdasági évben (június–május), majd a 2022/2023. gazdasági évben 11 százalékkal csökkenhet az előző szezonhoz képest. Az USA-ban a nyerstej ára 2022-ben 34 százalékkal haladhatja meg az egy évvel korábbit (USDA, 2022f). Magyarországon 2022 elején a nyerstej árak emelkedésére lehet számítani.

22. ábra A nyerstej termelői ára a világon 2020–2021 között

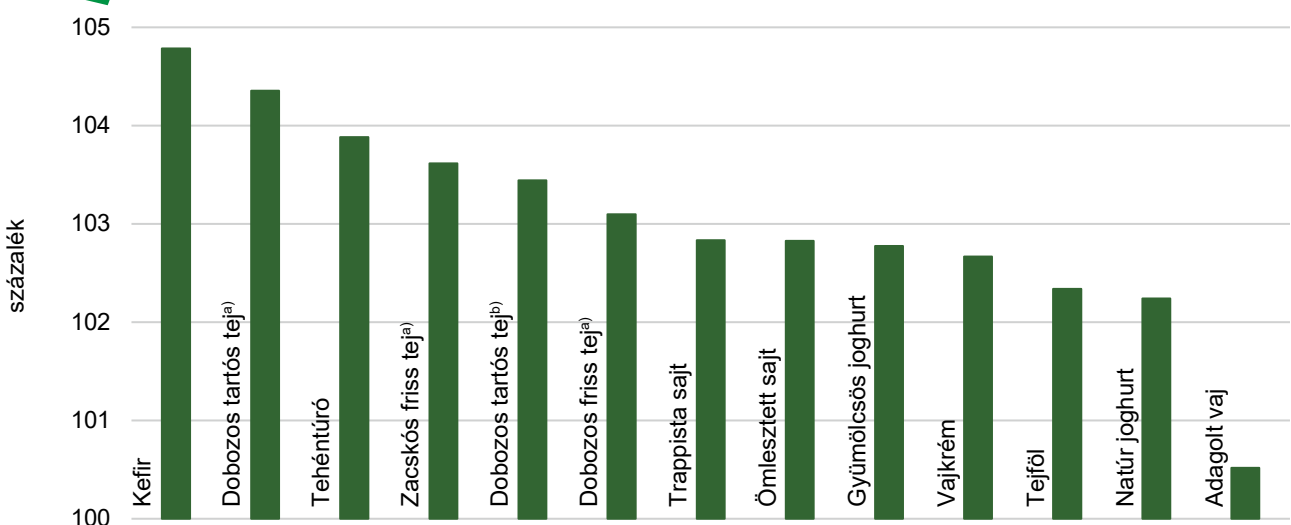
Forrás: az AKI PÁIR, valamint az USDA, az LTO, a CLAL és az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az ömlesztett vaj világpiaci ára (FOB Óceánia) 2021-ben 32 százalékkal, a teljes tejporé 29 százalékkal, a sovány tejporé 20 százalékkal, a sajté 12 százalékkal nőtt a 2020. évihez viszonyítva (USDA, 2021c, 2022g).

Az AKI PÁIR adatai szerint a vizsgálatba vont tejtermékek feldolgozói értékesítési ára 2021-ben átlagosan 3 százalékkal volt magasabb a 2020. évinél, ezzel elmaradt a nyerstej termelői árának növekedésétől (9. melléklet). Az egyes termékek árának emelkedése 1 és 5 százalék között alakult (23. ábra). A KSH adatai szerint a gyümölcsös joghurt fogyasztói ára áfával 10 százalékkal, a trappista tömsajt 6 százalékkal, a tejfölé és a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós (UHT) tejé egyaránt 4 százalékkal, a 2,8 százalék zsírtartalmú hosszan friss (ESL) tejé 3 százalékkal, az 1,5 százalék zsírtartalmú pasztörözött hosszan friss (ESL) tejé 2 százalékkal, az adagolt vajé 1 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évihez képest.

Magyarországon kissé emelkedett a tejtermékek feldolgozói értékesítési ára 2021-ben

23. ábra Néhány tejtermék feldolgozói értékesítési árának változása 2021-ben (2020=100)

Megjegyzés: ^a2,8 százalék zsírtartalom. ^b1,5 százalék zsírtartalom.

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

ZÖLDSÉGFÉLÉK

Európai piaci tendenciák

A WPTC (2021) szerint az ipari paradicsom globális termése 2 százalékkal 39,18 millió tonnára emelkedett 2021-ben a 2020. évihez képest, Olaszországban 17 százalékkal, Spanyolországban 20 százalékkal nőtt az ipari paradicsom mennyisége.

+2%

Kissé nőtt az ipari paradicsom globális termelése 2021-ben

Az Eurostat adatai szerint Hollandia 6 százalékkal, Spanyolország 7 százalékkal kevesebb friss paradicsomot értékesített az unió belső piacán 2021-ben, mint egy évvel korábban. A közösség paradicsomimportjának volumene 14 százalékkal nőtt, Marokkóból 9 százalékkal több paradicsom érkezett.

Az EU zöldségetermelésének legnagyobb részét Spanyolország, Hollandia, Olaszország és Magyarország adja. Az Eurostat adatai szerint Spanyolország 1 százalékkal, Hollandia 3 százalékkal kevesebb zöldséget értékesített az unió belső piacán 2021-ben, mint az előző évben. A közösség zöldségetimportja 10 százalékkal nőtt, Marokkóból 13 százalékkal több zöldség érkezett.

Európában az egy évvel korábbi mennyiséghez képest 10 százalékkal több, 7,37 millió tonna vöröshagyma termelt 2021-ben. Az unióban a vöröshagyma termőterülete nőtt, Spanyolországban 15 százalékkal, Hollandiában 11 százalékkal (AMI, 2021). Lengyelországban az egy évvel korábbinál 7 százalékkal kevesebb, 617 ezer tonna vöröshagyma termelt 2021-ben (GUS, 2021).

A közösség legnagyobb káposztatermelője Lengyelország, ahol az előző évihez képest 3 százalékkal kevesebb, 687 ezer tonna káposztát takarítottak be 2021-ben (GUS, 2021).

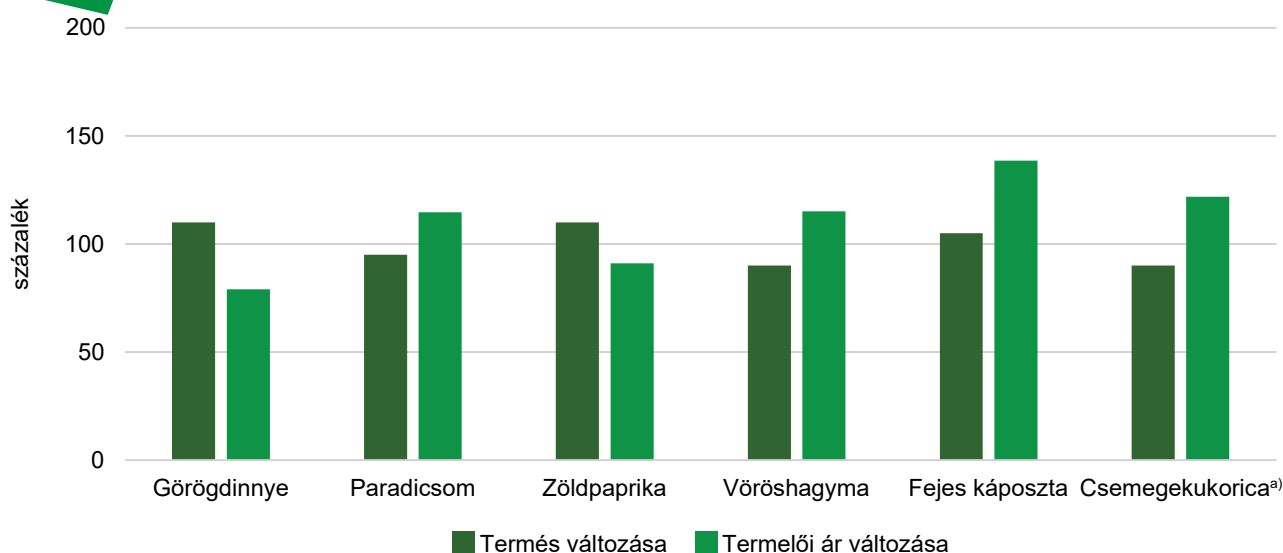
Az unió vezető sárgarépa- és petrezselyemgyökér-termelője Lengyelország, ahol az előző évinél 5 százalékkal kevesebb, azaz 637 ezer tonna sárgarépát termeltek 2021-ben (GUS, 2021).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A hazai kertészetekben a kedvezőtlen időjárás mellett a munkaerőhiány, a magas műtrágya- és növényvédőszer-, elektromosáram- és gázárak jelentettek fokozott kihívást. Az AKI PÁIR becslése szerint Magyarország zöldségtermése az előző évihez hasonlóan 1,5 millió tonna körül alakult 2021-ben. A görögdinnye termése kiváló minőségű volt, 150-170 ezer tonnát takarítottak be (+10 százalék). A kedvezőtlen időjárás (tavaszi fagyok, csapadékhiány) miatt a vöröshagyma 2021. évi termése 10 százalékkal csökkent. Zöldpaprikából (+10 százalék) több, paradicsomból (-5 százalék) kevesebb termett. Fejes káposztából az elmúlt évtized legalacsonyabb termése volt 2020-ban, ehhez képest több fejes káposztát takarítottak be 2021-ben (24. ábra).

24. ábra A zöldségfélék termésmennyiségének és termelői árának változása 2021-ben (2020=100)

^{a)} Felvásárlási ár változása.

Forrás: az AKI PÁIR, az AKI Agrárstatisztikai Osztály és a KSH adatai alapján az AKI Piaci Árinformációs Osztályán készült számítás

A KSH adatai szerint a zöldségfélék (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) importmennyisége 8 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest. A negatív külkereskedelmi egyenlegű zöldségfélék közül friss paradicsomból 37 százalékkal, fejes és vöröskáposztából 77 százalékkal többet, ugyanakkor vöröshagymából 10 százalékkal, sárgarépból és petrezselyemgyökérből 8 százalékkal kevesebbet szállítottak Magyarországra. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű zöldségfélék közül a görögdinnye importvolumene 9 százalékkal, a zöldpaprikáé 4 százalékkal emelkedett.

+8%

Emelkedett a magyarországi zöldségimport 2021-ben

Bel- és külpiazi értékesítés

A KSH adatai szerint a zöldségfélék felvásárlása 5,2 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest. Megjegyezzük, hogy a 2021. évi felvásárlási adatok a tárolási zöldségfélék forgalmát is tartalmazzák, ami a 2020. évi terméssel függ össze.

A nagymagvú zöldségfélék közül a zöldborsó felvásárolt mennyisége 9 százalékkal emelkedett, míg a zöldbabé 26 százalékkal csökkent. A tárolási zöldségfélék közül a fejes káposzta

felvásárlása 7 százalékkal, a vöröshagymáé 27 százalékkal nőtt. A paradicsom felvásárlása 10 százalékkal csökkent, ugyanakkor a zöldborsóké 12 százalékkal emelkedett.

A KSH adatai szerint a zöldségfélék exporthozmennyisége (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) 5 százalékkal emelkedett 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül az étkezési paprika kivitele 16 százalékkal nőtt, míg a görög-dinnyéé 7 százalékkal csökkent. A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül a paradicsom kivitele 42 százalékkal, a fejes és vöröskáposzta exportja 34 százalékkal, a vöröshagymáé 3 százalékkal nőtt, ugyanakkor a sárgarépaé 25 százalékkal csökkent.

+5%

Nőtt a magyarországi zöldségexport 2021-ben

A fagyasztott zöldborsó kivitele (+11 százalék) nőtt, a fagyasztott csemegekukorica kivitele nem változott, a konzerveké csökkent: a zöldborsóé 19 százalékkal, a csemegekukoricáé 3 százalékkal. A konzervzöldborsó legnagyobb célpiaca Oroszország maradt, ahová a kivitel 12 százalékkal csökkent, a konzerv-csemegekukorica legnagyobb része Németországba került.

Magyarország zöldség-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) a behozatal (+8 százalék) és a kivitel (+5 százalék) növekedése mellett negatív maradt, és romlott 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR becslése szerint a zöldségfélék 2020. évi összes termelésen belüli részarányával súlyozott termelői árindexe 2021-ben 5 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagyban Piacon az egy évvel korábbihoz viszonyítva (10. melléklet).

A zöldségfélék között a legnagyobb súlyarányal rendelkező görögdinnye termelői ára (-21 százalék) és a kilogrammos kiszerezésű tölteni való édes paprika termelői ára (-9 százalék) csökkent. A többi vizsgált zöldségféle ára emelkedett: a gömb típusú paradicsomé 15 százalékkal, a kígyóborkáé 21 százalékkal, a berakó uborkáé pedig 8 százalékkal. A szabadföldi kilogrammos kiszerezésű sárgarépa termelői ára 17 százalékkal, a petrezselyemgyökéré 25 százalékkal nőtt 2021. július és december között az előző év azonos periódusához képest. A 2021-ben betakarított szabadföldi barna héjú vöröshagyma termelői ára 15 százalékkal haladta meg a 2020. év ugyanezen időszakának átlagárát. A szabadföldi fejeskáposzta termelői ára 39 százalékkal emelkedett (10. melléklet).

-21%

Jelentősen csökkent a görögdinnye ára 2021-ben

Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari feldolgozásra kerülő zöldségfélék felvásárlási ára emelkedett 2021-ben: a zöldborsóé 21 százalékkal, a csemegekukoricáé 14 százalékkal és a paradicsomé 13 százalékkal.

GYÜMÖLCSFÉLÉK

Európai piaci tendenciák

Az Európai Unió almatermése 11,7 millió tonna volt 2021-ben, ami 5 százalékkal magasabb, mint az elmúlt öt év átlaga, és 10 százalékkal haladja meg a 2020. termés kieséses év kibocsátását. Lengyelországban 22 százalékkal, Franciaországban 3 százalékkal több alma termett, míg Olaszországban 4 százalékkal kevesebb (WAPA, 2021). Németország a közösség legnagyobb almaimportőre, ahol a kibocsátás 1,8 százalékkal csökkent (Destatis, 2022). Az unióban az előző évinél 28 százalékkal kevesebb körte termett 2021-ben (WAPA, 2021).

Az EU-ban több alma termett 2021-ben

Az Európai Unió négy vezető őszibarack- és nektarintermelő tagországának termése a kedvezőtlen időjárás miatt 15 százalékkal csökkent 2021-ben: nektarin -14 százalék, őszibarack -17 százalék. Az ipari őszibarack termése 27 százalékkal esett vissza (Europêch', 2021a). A kajszi termése a tavaszi fagyok miatt 20 százalékkal volt kisebb, 343 ezer tonna, ezen belül Olaszországban 5 százalékkal mérséklődött a betakarított mennyiség (Europêch', 2021b).

Cseresznyéből Olaszországban 14 százalékkal, Spanyolországban 3 százalékkal kevesebb termett (USDA, 2021d). Meggyből Lengyelországban 9 százalékkal többet (GUS, 2021), Szerbiában 6,4 százalékkal kevesebbet takarítottak be 2021-ben (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2021). Németországban a meggy termésmennyisége 17 százalékkal 11 ezer tonnára csökkent 2021-ben (Destatis, 2022).

A szilva termése Lengyelországban 10 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez képest (GUS, 2021). Németországban 39,9 ezer tonna szilva termett, szemben az előző évi 46,5 ezer tonnával (Destatis, 2022). Szerbiában 29,1 százalékkal csökkent a szilvatermés (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2021).

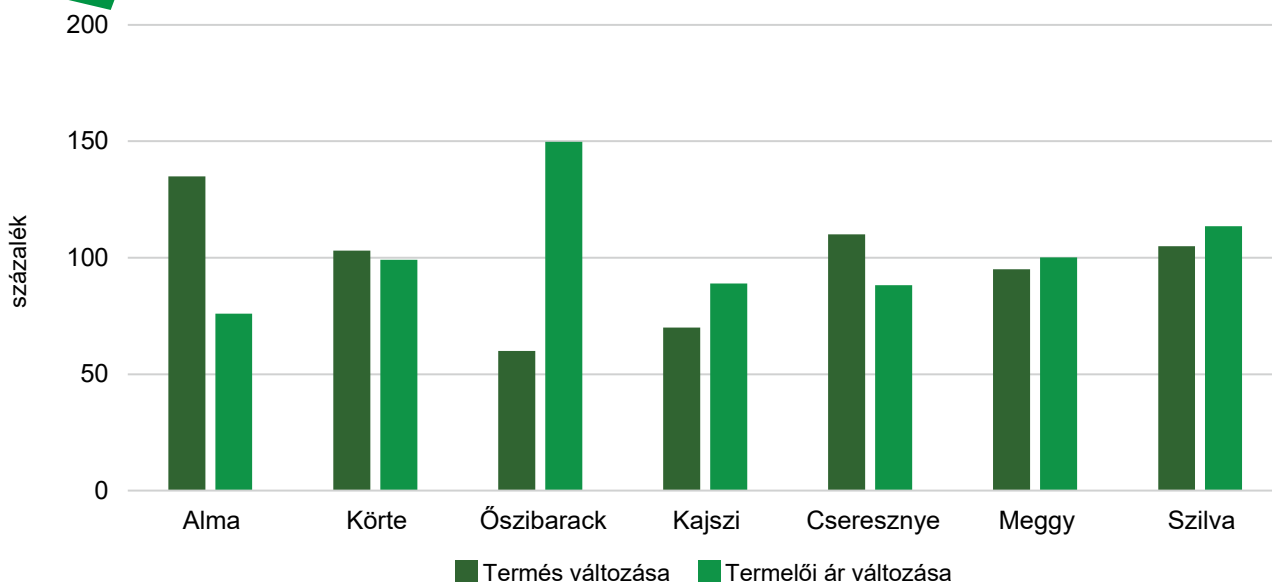
Lengyelországban 8 százalékkal 156 ezer tonnára nőtt a szamóca termése, ugyanakkor a málnaé 13 százalékkal csökkent (GUS, 2021). Szerbiában 10 százalékkal kevesebb málna termett (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2021).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Az előző terméshiányos évhez képest több gyümölcs termett 2021-ben, ugyanakkor az időjárás (tavaszi fagy, fényszegény időszakok, aszályos nyár, hóhullámok) kedvezőtlen hatása is megmutatkozott a belföldi kínálat alakulásában. Az AKI PÁIR becslése szerint az összes gyümölcs-termés 20 százalékkal 585 ezer tonnára nőtt 2021-ben a 2020. évihez képest. Ennek oka, hogy a gyümölcsök között a legnagyobb súlyarányal rendelkező almából – a 2020. évi alacsony termést követően – 35 százalékkal több termett. Körtéből 3 százalékkal, szilvából 5 százalékkal több termést takarítottak be. A tavaszi fagyok az őszibaracknál az átlagosnál kisebb termést (–40 százalék) eredményeztek, és kajsziból is kevesebb termett. A cseresznye és a meggy szezonja két hetet csúszott, a cseresznye termése elmaradt az átlagostól és a meggy termése is csökkent (25. ábra).

25. ábra A gyümölcsfélék termésmennyiségének és termelői árának változása 2021-ben (2020=100)

Forrás: az AKI PÁIR, az AKI Agrárstatisztikai Osztály és a KSH adatai alapján az AKI Piaci Árinformációs Osztályán készült számítás

A KSH adatai szerint a gyümölcsök importmennyisége (déli gyümölccsel együtt) 5 százalékkal nőtt 2021-ben az egy évvel korábbihoz képest. A banán behozatala 4 százalékkal csökkent. A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsfélék közül a körte importja nőtt (+9 százalék). A nektarin importja 29 százalékkal bővült, míg az őszibaracké nem változott. A bogyós gyümölcsűek közül a szamóca behozatala 9 százalékkal nőtt, ugyanakkor a málnáé 11 százalékkal csökkent. Az ipari alma importja 25 százalékkal esett vissza, ugyanakkor a friss fogyasztásra szánt alma behozatala 30 százalékkal nőtt. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsfélék közül a friss meggy-import 61 százalékkal esett, a friss kajszie 4 százalékkal, a szilváé 9 százalékkal, a cseresznyéé 65 százalékkal csökkent. A fagyasztott gyümölcsök közül a szamóca beszállított mennyisége 29 százalékkal, a meggyé 37 százalékkal nőtt, míg a málnáé 16 százalékkal csökkent.

+5%

Bővült a magyarországi gyümölcsimport 2021-ben

Bel- és külpiazi értékesítés

A KSH adatai szerint a gyümölcsfélék felvásárlása 11,5 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évihez viszonyítva. Az alma mennyisége 36 százalékkal, a körtéé 47 százalékkal, a cseresznyéé 40 százalékkal nőtt, míg a meggyé 13 százalékkal, az őszibaracké 49 százalékkal csökkent 2021-ben az előző évihez képest.

A KSH adatai szerint a gyümölcskivitel (friss, fagyasztott, déligyümölcssel együtt) mennyiségben 2 százalékkal csökkent 2021-ben, ugyanakkor a banánreexport 46 százalékkal nőtt. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsök közül a szilva exportja 130 százalékkal volt több. A kajszi kivitele 6 százalékkal nőtt. A frissmeggy-export 9 százalékkal csökkent, a kivitel szempontjából meghatározó németországi piacon kevesebb friss meggyet értékesítettek. A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsök közül a nektarin exportja 44 százalékkal, az őszibaracké 71 százalékkal csökkent, míg a cseresznye kivitele 62 százalékkal nőtt. A bogyósok közül a szamóca exportja 83 százalékkal, a friss málnáé 38 százalékkal emelkedett. A friss fogyasztásra szánt alma kivitele 5 százalékkal, az ipari alma exportja 10 százalékkal csökkent, a körte (friss és ipari együtt) kivitele 72 százalékkal esett.

-2%

Kissé csökkent a gyümölcsexport 2021-ben

Magyarország fagyasztottmeggy-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt 2021-ben, az export 19 százalékkal bővült. A legnagyobb piac Németország maradt, ahova 23 százalékkal több fagyasztott meggy került. A negatív egyenlegű fagyasztott málna kiszállítása a felére csökkent, míg a fagyasztott szamócaé 13 százalékkal bővült. A cseresznye- és a meggybefőtt kivitele 21 százalékkal csökkent, ugyanakkor az almasűrítményé 21 százalékkal bővült.

Magyarország gyümölcs-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, déligyümölcssel együtt) negatív maradt, de javult 2021-ben, mivel az importvolumen csökkenése (-5 százalék) nagyobb mértékű volt, mint az exportvolumené (-2 százalék).

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR becslése szerint a kínálat emelkedése miatt a gyümölcsfélék 2020. évi összes termelésen belüli részarányával súlyozott termelői árindexe 2021-ben 13 százalékkal csökkent a Budapesti Nagybani Piacon az előző évihez képest (11. melléklet).

A hazai gyümölcstermesztésben legmeghatározóbb faj, az alma termelői ára 24 százalékkal esett vissza. A csonthéjas gyümölcsök közül a meggy és a körte ára nem változott lényegesen. A cseresznye (-12 százalék) és a kajszi (-11 százalék) termelői ára csökkent, míg a szilvaféléké (+13 százalék), az őszibaracké és a nektariné (+50 százalék) nőtt. A bogyósok közül egyedül a szamóca termelői ára (-3 százalék) csökkent, a legdinamikusabban (+26 százalék) a málna ára emelkedett, a többi bogyós 19-23 százalékkal volt drágább (11. melléklet).

-24%

Bővülő kínálat, csökkenő almaárak 2021-ben

Az AKI PÁIR adatai szerint a kínálat bővülése miatt az ipari feldolgozásra kerülő alma felvásárlási ára 32 százalékkal volt alacsonyabb 2021-ben, mint egy évvel korábban. Az ipari minőségű meggy (a termés 80-85 százaléka ipari minőségű többéves átlagban) kínálata kisebb volt, ami a felvásárlási ár 4 százalékos növekedését eredményezte.

BOR

Világ- és európai piaci tendenciák

Az OIV (2021) szerint a világ bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 250 millió hektoliter volt 2021-ben, 4 százalékkal csökkent a 2020. évihez képest. Az USA bortermelése 24,1 millió hektoliter (+6 százalék), Chilé 13,4 millió hektoliter (+30 százalék), Argentínáé 12,5 millió hektoliter (+16 százalék), Brazíliaé 3,6 millió hektoliter (+60 százalék) volt. A Dél-afrikai Köztársaság bortermelése 2 százalékkal 10,6 millió hektoliterre bővült a vizsgált időszakban. Ausztrália bortermelése 30 százalékkal 14,2 millió hektoliterre nőtt, ugyanakkor Új-Zélandé 19 százalékkal 2,7 millió hektoliterre csökkent 2021-ben a 2020. évihez képest.

Az OIV (2021) szerint az unió bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 145 millió hektoliter volt 2021-ben, ami 13 százalékkal kevesebb, mint a 2020. évi. Olaszországban készült a legtöbb bor, 44,5 millió hektoliter (-9 százalék). Spanyolország bortermelése 14 százalékkal 35 millió hektoliterre, Franciaországé 27 százalékkal 34,2 millió hektoliterre csökkent. A tagországok közül Németország a negyedik a rangsorban 8,8 millió hektoliterrel, ami 4 százalékkal volt több az egy évvel korábnál. Portugália bortermelése 6,5 millió hektolitert tett ki, 1 százalékkal nőtt 2020-hoz képest. A bortermelés Romániában 5,3 millió hektoliter (+37 százalék), Ausztriában 2,3 millió hektoliter (-4 százalék), Görögországban 1,7 millió hektoliter (-26 százalék) volt 2021-ben.

-13%

Visszaesett az EU
bortermelése 2021-ben

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon 57,6 ezer hektár ültetvényről előzetes adatok szerint 430 ezer tonna borszőlőt szüreteltek, ebből 3,1 millió hektoliter seprős újbort fejtettek 2021-ben (HNT, 2022). Összehasonlításképpen 2020-ban az előállított bor mennyisége 2,9 millió hektolitert tett ki, vagyis a 2021. évi bortermelés csaknem 7 százalékkal volt több az előző évinél.

A KSH adatai szerint Magyarország borimportjának volumene 18 százalékkal nőtt 2021-ben az előző évihez viszonyítva. Az import csaknem teljes egészében palackos kiszerelésű volt. A lédig borok 95 százaléka Hollandiából érkezett. A palackos borok 29 százaléka Németországból, 25 százaléka Szlovákiából, 23 százaléka Franciaországból és 23 százaléka Olaszországból származott.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI PÁIR adatai szerint a földrajzi jelzés nélküli (FN) borok és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott (OFJ) borok belföldön értékesített mennyisége 3 százalékkal emelkedett 2021-ben az előző évihez viszonyítva. Az összes forgalom 59 százalékát a fehérborok tették ki, amelyekből csaknem 3 százalékkal többet értékesítettek. A vörös- és rozéborok értékesítése 1 százalékkal csökkent. Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott (OEM) borok belföldön értékesített mennyisége csaknem 14 százalékkal volt több. Az OEM-borokon belül a fehérborok forgalma 8 százalékkal, a vörös- és rozéboroké 19 százalékkal nőtt.

A KSH adatai szerint Magyarország bor-külkereskedelmi egyenlege (gyöngyöző bor és pezsgő nélkül) mind mennyiségben, mind értékben pozitív volt, mennyisége 17 százalékkal, értéke 40 százalékkal csökkent 2021-ben az előző évihez képest. A palackos és lédig borok exportja volumenben 15 százalékkal, értékben 35 százalékkal csökkent. A külpiaci értékesítés nagyobb hányadát a lédig borok (62 százalék) tették ki, részarányuk 4,6 százalékponttal mérséklődött a 2020. évihez képest. A palackos borok kiszállítása 4 százalékkal, a lédig boroké 21 százalékkal csökkent. Magyarország lédigbor-kivitelének legnagyobb része Szlovákiába, Németországba, Csehországba és Franciaországba irányult. Palackos borból a legtöbb Svédországba, Norvégia, Romániába és Csehországba került. A nemzetközi piacon a magyar borok közül továbbra is a fehérborok voltak keresettebbek, a kivitelben belüli részarányuk – 1,9 százalékponttal emelkedve – 83 százalékot tett ki.

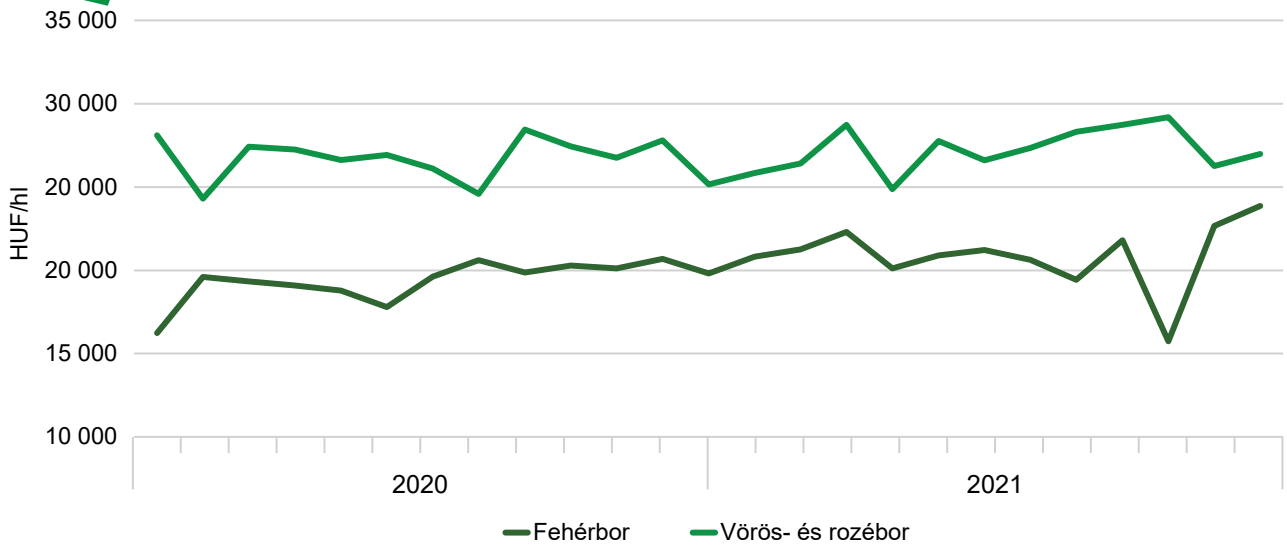
A piaci árak tendenciája

A KSH adatai szerint a borszőlő felvásárlási ára az előző évihez képest csaknem 12 százalékkal emelkedett 2021-ben. Az AKI PÁIR adatai szerint a belföldön értékesített FN- és OFJ-borok feldolgozói értékesítési ára 3 százalékkal volt magasabb 2021-ben, mint egy évvel korábban. A fehérborok ára 6 százalékkal, a vörös- és rozéboroké 1 százalékkal emelkedett. A fehér FN-borok értékesítési ára 61 százalékkal, az OFJ-boroké csaknem 5 százalékkal nőtt. A vörös- és rozéborok közül az FN-borok ára csaknem 65 százalékkal volt magasabb a 2020. évinél, míg az OFJ-boroké nem változott lényegesen (26. ábra). Az OEM-borok átlagára 14 százalékkal maradt el 2021-ben az egy évvel korábbtól, ezen belül a fehérboroké csaknem 4 százalékkal emelkedett, míg a vörös- és rozéboroké 29 százalékkal csökkent (12. melléklet).

A KSH adatai szerint az 1,5–2 literes palackos kiszerelésű fehér FN-borok fogyasztói ára 5 százalékkal, a vörösboroké 6 százalékkal emelkedett 2021-ben a 2020. évihez viszonyítva.

Magyarországon
emelkedtek
a borárak 2021-ben

26. ábra Az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok feldolgozó értékesítési ára 2020–2021 között

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

MELLÉKLETEK

1. melléklet:	A gabonafélék termelői ára és a malomipari termékek feldolgozói értékesítési ára	54
2. melléklet:	Az olajnövények termelői ára és származékaik feldolgozói értékesítési ára	54
3. melléklet:	A vágósertés termelői ára	54
4. melléklet:	A nyers húsok feldolgozói értékesítési ára	54
5. melléklet:	A vágócsirke és a vágópulyka termelői ára, valamint az étkezési tojás csomagolóhelyi ára	55
6. melléklet:	A baromfihúsok feldolgozói értékesítési ára	55
7. melléklet:	A vágómarha és a vágóbárány termelői ára	55
8. melléklet:	A nyers tehéntej termelői és kiviteli ára	55
9. melléklet:	A feldolgozott tej és a főbb tejtermékek feldolgozói értékesítési ára	56
10. melléklet:	A vizsgálatba vont zöldségfajok termelői árának változása a Budapesti Nagyban Piacon	56
11. melléklet:	A vizsgálatba vont gyümölcsfajok termelői árának változása a Budapesti Nagyban Piacon	57
12. melléklet:	A belföldön termelt borok feldolgozói értékesítési ára	57

1. melléklet: **A gabonafélék termelői ára és a malomipari termékek feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	Mértékegység	2021	2021/2019, %	2021/2020, %
Étkezési búza	Termelői ár, HUF/tonna	75 925	145,03	135,97
Takarmánybúza	Termelői ár, HUF/tonna	72 257	151,14	136,05
Takarmánykukorica	Termelői ár, HUF/tonna	79 181	184,36	157,30
Takarmányárpa	Termelői ár, HUF/tonna	61 504	140,02	136,97
Finomliszt, BL 55	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	101,54	118,53	115,48
Rétesliszt, BFF 55	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	114,19	114,84	113,64
Fehér kenyérliszt, BL 80	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	95,80	117,54	115,54
Tésztaipari liszt	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	100,09	116,35	115,56
Étkezési búzadara, AD	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	120,90	120,78	118,02
Gabonaalapú termékek (lisztek és búzadara)	-	-	117,92 ^{a)}	114,98 ^{a)}

Vissza a
16. oldalra

Vissza a
17. oldalra

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR

2. melléklet: **Az olajnövények termelői ára és származékaik feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2021, HUF/tonna	2021/2019, %	2021/2020, %
Ipari napraforgómag	183 525	188,84	151,57
Repcemag	179 228	155,51	139,57
Ömlesztett nyers napraforgóolaj	415 133	193,46	148,30
Napraforgódara	76 008	122,49	121,79
Repcedara	87 494	127,62	121,85

Vissza a
22. oldalra

Forrás: AKI PÁIR

3. melléklet: **A vágósertés termelői ára**

Minőségi osztály	2021, HUF/kg hasított meleg súly	2021/2019, %	2021/2020, %
S	483,43	85,38	88,39
E	476,89	86,57	87,91
U	454,29	85,83	86,42
R	445,28	87,62	86,60
O	421,54	96,01	82,76
P	419,04	84,85	80,30
Nem minősített	441,95	82,09	84,07
M1	327,70	91,53	84,67
Vágósertés összesen	475,12	86,08	87,88

Vissza a
29. oldalra

Forrás: AKI PÁIR

4. melléklet: **A nyers húsok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2021, HUF/kg	2021/2019, %	2021/2020, %
Csontos marhahús frissen, félben	1 110,23	105,07	135,46
Csontos marhahús frissen, negyedben, eleje	966,86	101,20	105,91
Csontos marhahús frissen, negyedben, hátulja	1 165,18	104,41	109,97
Csontos sertéshús, lehúzott, félben	729,24	87,12	85,12
Szalonnás és bőrös sertéshús, félben	574,99	92,05	89,99
Sertéskaraj, csonttal, szűzpecsenye nélkül	931,80	92,76	94,53
Sertéscomb, csont nélkül	895,50	93,62	86,72
Sertésstarja, csonttal	933,01	95,83	92,49
Darabolt sertéshús (karaj, tarja, comb)	-	93,08 ^{a)}	87,51 ^{a)}

Vissza a
29. oldalra

Vissza a
36. oldalra

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR

5. melléklet: **A vágócsirke és a vágópulyka termelői ára, valamint az étkezési tojás csomagolóhelyi ára**

Megnevezés	Mértékegység	2021	2021/2019, %	2021/2020, %
Vágócsirke	HUF/kg	285,60	110,02	112,37
Vágópulyka	HUF/kg	415,21	107,61	109,46
Étkezési tojás	HUF/db	28,40	113,96	105,07

Forrás: AKI PÁIR

6. melléklet: **A baromfiúsok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2021, HUF/kg	2021/2019, %	2021/2020, %
Friss csirke egészben, 70%-os	514,76	109,07	108,05
Friss csirke egészben, 65%-os	537,12	109,47	105,98
Friss csirkecomb, csontos	516,76	111,76	111,22
Csirkemell	1 174,86	105,44	111,65
Friss csirkehús összesen	–	107,35 ^{a)}	111,15 ^{a)}
Friss pulykacomb alsó, csontos	449,20	104,32	105,90
Friss pulykacomb felső, csontos	943,64	106,45	107,45
Friss pulykamellfilé	1 412,47	95,63	104,79
Friss pulykahús összesen	–	97,62 ^{a)}	105,20 ^{a)}

^{a)} Fisher-index.

Forrás: AKI PÁIR

7. melléklet: **A vágómarha és a vágóbárány termelői ára**

Megnevezés	Minőségi osztály	Mértékegység	2021	2021/2019, %	2021/2020, %
Fiatalka	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	768,60	99,02	99,21
Vágótehén	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	616,25	103,77	105,34
Vágóüsző	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	614,22	106,69	101,77
Vágómarha összesen	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	638,93	103,26	104,02
Vágóbárány	13–35 kg élősúly	HUF/kg élősúly	1 291,65	142,08	124,07

Forrás: AKI PÁIR

8. melléklet: **A nyers tehéntej termelői és kiviteli ára**

Termék	2021, HUF	2021/2019, %	2021/2020, %
Alapár	108,09	111,47	106,19
Átlagár	113,11	112,28	107,43
Kiviteli ár	116,11	113,18	111,10

Forrás: AKI PÁIR

9. melléklet: A feldolgozott tej és a főbb tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára

Termék	2021, HUF	2021/2019, %	2021/2020, %
2,8% zsírtartalmú 1 l-es polytej	176,84	113,19	103,62
2,8% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tej	184,84	109,59	103,10
2,8% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tartós tej	191,54	112,14	104,35
1,5% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tartós tej	164,93	111,09	103,44
Adagolt vaj, 1 kg	1 889,79	101,71	100,52
Vajkrém natúr, 1 kg	1 126,01	112,03	102,67
Tehéntúró, 1 kg	762,80	115,87	103,88
Tejföl, 1 kg	520,33	106,69	102,34
Joghurt natúr, 1 kg	280,68	105,19	102,24
Joghurt gyümölcsös, 1 kg	393,32	106,84	102,78
Kefír, 1 kg	265,75	108,51	104,78
Érlelt félkemény sajt (trappista), 1 kg	1 338,21	108,23	102,83
Ömlesztett sajt, 1 kg	1 218,96	104,76	102,83
Tejtermékek összesen	–	108,73 ^{a)}	103,00 ^{a)}

^{a)} Fisher-index.

Forrás: AKI PÁIR

Vissza a
43. oldalra

10. melléklet: A vizsgálatba vont zöldségfajok termelői árának változása a Budapesti Nagybani Piacon

Faj	Fajta/ típus	Méret	Termelési mód	Kisze- relés	Termelői ár változása 2021/2020, %	Ár-össze- hasonlítás időszaka	Meg- jegyzés	Mennyiségi részarány az összes zöldségter- melésen belül 2020-ban, %
Fejes káposzta	–	–	szabadföldi	kg	138,60	26–52. hét	a primőr termék kifutásától	2,79
Sárgarépa	–	–	szabadföldi	kg	116,91	27–52. hét	a primőr termék kifutásától	5,56
Petrezselyem	–	–	szabadföldi	kg	125,08	27–52. hét	a primőr termék kifutásától	1,73
Vöröshagyma	barna héjú	–	szabadföldi	kg	115,11	22–52. hét	a 2021. évi termés piacra lépésétől	3,80
Görögdinnye	–	–	szabadföldi	kg	78,98	27–38. hét	piacra lépés- től	10,35
Paradicsom	gömb	40–47 mm	szabadföldi/ termesztő- berendezés	kg	123,00	38–52. hét	az 57–67 mm-es termék meg- jelenésétől piacra lépés- től a kifutásig	10,82
		47–57 mm		kg	121,51	38–52. hét		
		57–82 mm		kg	99,39	38–43. hét		
Uborka	kígyó	–	szabadföldi/ termesztő- berendezés	kg	121,28	január- december	piacra lépéstől	1,73
	berakó	–		kg	107,83	március- november	piacra lépéstől	
Paprika	zöld- paprika	30–70 mm	szabadföldi/ termesztő- berendezés	kg	87,30	január- december	2021. év	6,05
		70 mm felett		kg	94,77			
Összesen					105,01 ^{a)}			42,83

^{a)} 2021. évi árindex (2020. évi súlyarányokkal).

Forrás: AKI PÁIR

Vissza a
46. oldalra

11. melléklet: **A vizsgálatba vont gyümölcsfajok termelői árának változása a Budapesti Nagyban Piacon**

Faj	Fajta/típus	Termelői ár változása 2021/2020, %	Ár-összehasonlítás időszaka	Mennyiségi részarány az összes gyümölcsstermelésen belül 2020-ban, %
Alma	minden fajta, Jonathan, Idared, Golden nélkül	80,06	júliustól, a 2021. évi termék piacra lépésétől	69,31
	Jonathan	72,89	szeptembertől, a 2021. évi termék piacra lépésétől	
	Idared	75,40	szeptembertől, a 2021. évi termék piacra lépésétől	
	Golden	76,35	szeptembertől, a 2021. évi termék piacra lépésétől	
Körte	minden fajta, Vilmos nélkül	101,16	júliustól, a 2021. évi termék piacra lépésétől	3,53
	Vilmos	97,10	augusztustól, a 2021. évi termék piacra lépésétől	
Szamóca	–	96,87	14–26. hét	0,90
Piros ribiszke	–	118,83	25–35. hét	0,71
Málna	–	125,51	24–41. hét	0,09
Szeder	–	122,63	25–37. hét	0,38
Köszméte	–	119,77	23–25. hét	0,16
Meggy	–	100,22	23–31. hét	10,68
Cseresznye	–	88,29	22–30. hét	1,50
Kajszi	–	88,97	24–34. hét	1,85
Őszibarack	hagyományos fajták	149,84	26–40. hét	2,06
	nektarin	149,79	27–39. hét	0,15
Szilva	házi szilva	102,53	július–október	4,70
	japán szilva	133,63	július–október	
	ringlő	104,46	július–augusztus	
Összesen		86,67 ^{a)}		96,01

^{a)} 2021. évi árindex (2020. évi súlyarányokkal).

Forrás: AKI PÁIR

12. melléklet: **A belföldön termelt borok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés		2021, HUF/hl	2021/2019, %	2021/2020, %
Fehérbor	FN	20 368	224,38	160,91
	OFJ	20 121	112,88	104,54
Összes fehérbor		20 134	118,34	106,03
Vörös- és rozébor	FN	32 931	164,99	164,90
	OFJ	26 892	108,65	100,46
Összes vörös- és rozébor		26 895	109,44	101,17
FN-bor összesen		20 452	178,08	135,22
OFJ-bor összesen		23 009	113,66	102,50
FN- és OFJ-bor összesen		22 930	97,59	103,30
OEM-fehérbor		59 201	122,45	103,62
OEM-vörös- és rozébor		43 188	97,28	71,23
OEM-bor összesen		50 476	108,69	85,61

Megjegyzés: FN-bor – földrajzi jelzés nélküli bor, OFJ-bor – oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor, OEM-bor – oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor.

Forrás: AKI PÁIR

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ABARES	<i>Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Science</i> (Ausztrál Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatala)
ABPA	<i>Associação Brasileira de Proteína Animal</i> (Brazíliai Sertés- és Baromfitenyésztők Szövetsége)
Agreste	<i>Ministère de l'alimentation, de l'agriculture et de la pêche</i> (Élelmészügyi, Mezőgazdasági és Halászati Minisztérium, Franciaország)
AKI PÁIR	Agrárközgazdasági Intézet Piaci Árinformációs Rendszer
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CLAL	<i>Italian Dairy Economic Consulting firm</i> (Olaszországi tejtermékgazdasági tanácsadó cég)
CME/CBOT	<i>Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade</i> (Chicagói árutőzsde)
EC	<i>European Commission</i> (Európai Unió)
FAO	<i>Food and Agriculture Organization</i> (az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezete)
FN-bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	<i>Free on board</i> (Költségmentesen a hajó fedélzetére)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
ICE	<i>Intercontinental Exchange</i> (Nemzetközi Tőzsde, New York)
IGC	<i>International Grains Council</i> (Nemzetközi Gabonatanács)
ISO	<i>International Sugar Organization</i> (Nemzetközi Cukorszervezet)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	<i>London International Financial Futures and Options Exchange</i> (Londoni Nemzetközi Határidős és Opció Tőzsde)
LTO	<i>Land-en Tuinbouworganisatie Nederland</i> (Holland Mezőgazdasági és Kertészeti Szervezet)

MATIF	<i>Marche A Terme d' Instruments Financiers</i> (Párizsi árutőzsde)
MINAGRI	<i>Ministerio de Agricultura, Ganadería y Pesca</i> (Földművelési, Állattenyésztési és Halászati Minisztérium, Argentína)
MPB	<i>Marché du Porc Breton</i> (Bretagne-i Sertésszövetség)
MPI	<i>Ministry for Primary Industries</i> (Elsőleges Iparágak Minisztériuma, Új-Zéland)
MRiRW ZSRIR	<i>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zintegrowany System Rolniczej Infor-macji Rynkowej</i> (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium Integrált Agrárpiaci Információs Rendszer, Lengyelország)
OECD	<i>Organization for Economic Co-operation and Development</i> (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet)
OEM-bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ-bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
OIV	<i>Organisation Internationale de la Vigne et du Vin</i> (Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal)
PPA ATIS	<i>Pôdohospodárska platobná agentúra Agrárne trhové informácie Slovenska</i> (Mezőgazdasági Kifizető Ügynökség Agrár Piaci Információk, Szlovákia)
USDA	<i>United States Department of Agriculture</i> (Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma)
WAPA	<i>World Apple and Pear Association</i> (Világ Alma és Körte Szövetsége)
WPTC	<i>World Processing Tomato Council</i> (Paradicsomfeldolgozók Világszövetsége)

HIVATKOZÁSOK JEGYZÉKE

1. ABARES (2021): Agricultural commodities, December Quarter 2021.
<https://www.agriculture.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#2020>
2. ABARES (2022): Agricultural commodities, March Quarter 2022.
<https://www.awe.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#agricultural-commodities>
3. ABPA (2022): Exportações de carne suína alcançam 1,13 milhão de toneladas em 2021.
<http://abpa-br.org/exportacoes-de-carne-suina-alcancam-113-milhao-de-toneladas-em-2021/>
4. AMI (2021): Europäische Zwiebelernte auf hohem Niveau. 11.11.2021.
https://www.ami-informiert.de/ami-maerkte/maerkte/ami-gartenbau/ami-meldungen-gartenbau/single-ansicht?tx_aminews_singleview%5Baction%5D=show&tx_aminews_singleview%5Bcontroller%5D=News&tx_aminews_singleview%5Bnews%5D=32194&cHash=b9fe59286afc448c443e47ad3cd186c9
5. Destatis (2022): Apfelernte 2021 auf Vorjahresniveau, Pflaumenernte um 14 % gesunken. Pressemitteilung Nr. 012 vom 10. Januar 2022.
https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/01/PD22_012_412.html
6. EC (2021a): EU Balance sheet. December 2021.
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/outlook/medium-term_en
7. EC (2021b): Short Term Outlook for EU agricultural markets in 2021. Autumn 2021.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-autumn-2021_en.pdf
8. EC (2022a): Sugar market situation. World sugar market. 28 April 2022.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/sugar-market-situation_en.pdf
9. EC (2022b): DG Agri Dashboard: Sugar. 31 January 2022.
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/sugar-dashboard_en.pdf
10. EC (2022c): EU production: Area, production and yield by MS, 1993-2021. 15 September 2021
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/production/production-sector_en
11. EC (2022d): DG Agri Dashboard: Poultry meat. 9 February 2022.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/poultry-meat-dashboard_en.pdf
12. EC (2022e): EGGS – Market Situation – Dashboard. 9 February 2022.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/eggs-dashboard_en.pdf
13. EC (2022f): DG-AGRI Dashboard: Dairy products. (2022.02.09.)
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/dashboard-dairy_en.pdf
14. EC (2022g): World trade of main competitors. (Utolsó frissítés: 2022.01.13.)
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/milk-trade-main-competitors_en.pdf
15. EC (2022h): Historical stocks series. (Utolsó frissítés: 2021.11.10)
<https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/eu-dairy-historical-stocks-series.pdf>
16. Europêch' (2021a): Synthèse de la récolte européenne 2019, prévisions de récolte 2020: Pêches – Pêches plates – Nectarines – Pavies.
<https://www.agro-alimentarias.coop/ficheros/doc/06388.pdf>
17. Europêch' (2021b): Synthèse de la récolte européenne 2020, prévisions de récolte 2021: Abricot.
<https://www.agro-alimentarias.coop/ficheros/doc/06389.pdf>

18. FAO (2021a): Meat market review. 2021 december.
<https://www.fao.org/3/cb7886en/cb7886en.pdf>
19. FAO (2021b): Food Outlook. Biannual report on global food markets. November 2021.
<https://www.fao.org/3/cb7491en/cb7491en.pdf>
20. GUS (2021): Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2021 roku.
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/uprawy-rolne-i-ogrodnicze/wynikowy-szacunek-glownych-ziemioplodow-rolnych-i-ogrodnich-w-2021-roku,5,20.html>
21. HNT (2022): Statisztikák.
<https://www.hnt.hu/statisztikak/>
22. MPI (2021): Situation and Outlook for Primary Industries. December 2021.
<https://www.mpi.govt.nz/dmsdocument/49066-Situation-and-Outlook-for-Primary-Industries-SOPI-December-2021>
23. New Zealand Economic Service (2021): New Season Outlook 2021-22. October 2021.
<https://beeflambnz.com/sites/default/files/data/files/New-Season-Outlook-2021-22.pdf>
24. OECD–FAO (2021): Agricultural Outlook 2021-2030. July 2021.
<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/19428846-en.pdf?expires=1645019934&id=id&accname=guest&checksum=B9088590BA8937DB565EDD95B81FEF75>
25. Oil World (2022): World Supply, Demand and Price Forecasts for Oilseeds, Oils and Meals. Monthly. No. 4 (65) 28 January 2022.
26. OIV (2021): 2021 Wine Production. OIV First Estimates. 4 November 2021.
<https://www.oiv.int/js/lib/pdfs/web/viewer.html?file=/public/medias/8553/en-oiv-2021-world-wine-production-first-estimates-to-update.pdf>
27. Statistical Office of the Republic of Serbia (2021): Realized production of wheat and early fruit and expected yields of late crops, fruit and grapes, status as 05.09. 2021.
<https://www.stat.gov.rs/en-us/vesti/20210924-ostvarena-proizvodnja-pšenice-i-ranog-voca-i-ocekivani-prinosi-kasnih-useva-voca-i-grozdja-stanje-0509-2021/?s=1301>
28. Stratégie grains (2021a): EU Grain report. No. 347. 18 November 2021.
29. Stratégie grains (2021b): EU Oilseed report. No. 106. 29 October 2021.
30. Stratégie grains (2021c): EU Oilseed report. No. 107. 03 December 2021.
31. Stratégie grains (2022a): EU Grain report. No. 350. 10 February 2022.
32. Stratégie grains (2022b): EU Oilseed report. No. 108. 28 January 2022.
33. USDA (2021a): Sugar: World Markets and Trade. November 2021.
<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/Sugar.pdf>
34. USDA (2021b): Dairy World Markets and Trade. December 2021.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/5t34sj56t/sj13b3984/xw42p992f/dairy.pdf>
35. USDA (2021c): Dairy Annual and Monthly Averages Report 2020.
<https://www.ams.usda.gov/sites/default/files/media/2020DairyAnnualandMonthlyAveragesReport.pdf>
36. USDA (2021d): Stone Fruit Annual European Union. 3 September 2021.
https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=Stone%20Fruit%20Annual_Madrid_European%20Union_08-26-2021.pdf
37. USDA (2022a): World Agricultural Supply and Demand Estimates. WASDE-621.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/3t945q76s/w0893f10d/8p58qg12k/wasde0222.pdf>
38. USDA (2022b): Grain: World Markets and Trade. February 2022.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/zs25x844t/0p097999b/p8419q779/grain.pdf>
39. USDA (2022c): Livestock and Poultry: World Markets and Trade. January 2022.
https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/73666448x/xw42pb34r/pr76g5537/livestock_poultry.pdf
40. USDA (2022d): Cold storage. December 2021.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/pg15bd892/g445dh18g/zk51wk429/cost0122.pdf>

41. USDA (2022e): Dairy products. December 2021.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/m326m1757/70796992t/vh53xz297/dary0222.pdf>
42. USDA (2022f): Livestock, Dairy and Poultry Outlook. March 2022.
<https://ers.usda.gov/webdocs/outlooks/103524/ldp-m-333.pdf?v=5558.6>
43. USDA (2022g): Dairy Annual and Monthly Averages Report 2021.
<https://www.ams.usda.gov/sites/default/files/media/2021DairyAnnualandMonthlyAveragesReport.pdf>
44. WAPA (2021): European apple forecast 2021.
<https://prognosfruit.eu/wp-content/uploads/2021/12/20212312-PRESS-RELEASE-WAPA-releases-the-latest-update-of-the-Northern-Hemisphere-apples-and-pears-season.pdf>
45. WPTC (2021): WPTC Crop update as of 15 March 2022.
https://www.tomatonews.com/en/wptc-first-global-forecast-for-the-2022-crop_2_1613.html

